

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Ատրայեյճանական «Խաւիարի Դիւանագիտութիւնը»

Ամերիկայի Գայակական Գամագումարը նամակը մը յղած է Ծերակոյտի Իրաւաբանական Յանձնախումբին, որ այս օրերուն լսումներ կը կազմակերպէ՝ ընտրեալ նախագահ Տոնալտ Թրամփի կողմէ, երկրի գլխաւոր դատախազի պաշտօնին վրայ ճէֆ Սէշնզի նշանակումը հաստատելու նպատակով:

Գամագումարի նամակը կը պահանջէ Ծերակոյտէն, որպէսզի մոր գլխաւոր դատախազէն ստանան յանձնարարութիւն, որ ան պիտի հետապնդէ Ամերիկայի Ժողովրդավարական մարմիններուն վրայ օտար պետութիւններու եւ յատկապէս Ատրայեյճանի ազդեցութիւնը վերացնելու հարցը:

Ամերիկեան օրէնսդիր մարմիններէն մերս գոյութիւն ունեցող բարոյական խախտումները անցեալ շաբաթ դարձեալ լայն քննարկման առարկայ դարձան, երբ Ներկայացուցիչներու Տան Գանրապետական մեծամասնութիւնը որոշեց փակել Գոնկրետի կից գործող եւ կառավարութեան մէջ բարոյականութեան հարցերուն հսկող կիսանկախ գրասենեակը: Այս որոշումը այնքան մեծ աղմուկ չառաջացուց, որ 24 ժամ չանցած, Գոնկրետի ղեկավարութիւնը ստիպուած եղաւ վերատեսուծեան ենթարկել իր նախկին որոշումը:

Այս առթիւ եղած քննադատութիւններու շարքին ուշագրաւ էր Bloomberg-ի հրապարակած յօդուածը, ուր կը ներկայացուէր 11 Ամերիկացի գոնկրետականներու, 2013-ին Պաքու կատարած այցելութեան ընթացքին ստացած թանկարժէք նուէրներու պատմութիւնը, որ հրապարակ հանուած էր՝ փակուելու ենթակայ այդ գրասենեակին շնորհիւ: Bloomberg կը տեղեկացնէ, որ հետագային այդ գոնկրետականները ստիպուած եղան պետութեան յանձնել իրենց ստացած նուէրները, իսկ Ատրայեյճանի վարչապետը կոչուեցաւ «Խաւիարի դիւանագիտութիւն»:

Դարձեալ այս օրերուն, Բրիտանական Observer թերթը եկաւ հրապարակելու Ատրայեյճանի կողմէ եւրոպական կառոյցներու ներկայացուցիչներուն տրուած կաշառքներու մասին կատարուած հետաքննութեան արդիւնքները:

Գայակական Գամագումարի դիմումը կու գայ ազդանշան տալու, որ Ամերիկահայութիւնը պատրաստ է իր ձայնը լսելի դարձնելու ու պայքարելու, որպէսզի Ալիեւի վարչակազմը չկարողանայ իր առատաւոր ընթացքով վարակել նաեւ Ամերիկեան քաղաքական շրջանակները՝ Գայութեան դէմ իր սանձազերծած բազմակողմանի պատերազմի ծիրէն մերս: «ՄԱՍԻՍ»

Նալպանտեան Արձագանքած է ԵԱՀԿ Մինսկի Խումբի Յայտարարութեան

«Համանախագահներն անդրադառնում են նրան, ինչի մասին մենք մշտապէս հետեւողականօրէն բարձրաձայնում ենք», - մեկնաբանելով ԵԱՀԿ Մինսկի խումբի համանախագահներու տարածած յայտարարութիւնը՝ հայ-ատրայեյճանական սահմանին ատրայեյճանական յարձակման փորձի վերաբերեալ, ըսած է Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալպանտեան:

«Համաձայն ենք նրանց հետ, որ հրադադարի խախտումներն անընդունելի են: Համաձայն ենք, որ պէտք է անվերապահ իրականացուեն վիճարկում եւ Սան-Փեթերպուրկում ձեռք բերուած պայմանաւորուածութիւնները, ներառեալ, ինչպէս նշում են համանախագահները՝ հնարաւորինս կարճ ժամանակահատուածում ներդրուի միջադէպերի հետաքննութեան մեխանիզմը: Եռանախագահ երկրները բազմիցս են նշել, թէ որ կողմն է մերժում մեխանիզմի ներդրումը, հետեւաբար, հենց այդ կողմի վրայ է ընկնում միջադէպերի եւ գինադադարի խախտումների ողջ պատասխանատուութիւնը: Նման մեխանիզմը հնարաւորութիւն կ'ընձեռնի, ինչպէս համանախագահներն են ասում, ձեռք բերուել փոխադարձ մեղադրանքներին: Թէեւ, երբ ատրայեյճանական տիւերասանթը վնասագրեւծում է հայկական դիրքերում, բոլորի համար առանց մեխանիզմի էլ պարզ է, թէ ով է յարձակուել», - ըսած է Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալպանտեան:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Էդուարդ Նալպանտեան

տանի արտաքին գերատեսչութեան ղեկավարը:

Նալպանտեան յոյս չայտնած է, որ եռանախագահները հետեւողական կ'ըլլան՝ անյապաղ խստօրէն արձագանքելու հակամարտութեան գոտիին մէջ ուժի կամ ուժի սպառնալիքի իւրաքանչիւր դրսեւորման՝ յատկապէս, երբ հրադադարի խախտման արդիւնքով գոհեր կ'ըլլան:

«Այն պայմաններում, երբ Ատրայեյճանը խոչընդոտում է հետաքննութեան մեխանիզմի ներդրումը եւ ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցչի թիմի կարողութիւնները ընդլայնումը, համանախագահներին մնում է այն եզակի ձեւաչափը, որն իր մանդատի համաձայն կարող է եւ պէտք է շարունակել իր կանխարգելիչ գործունէութիւնը», - ըսած է Նալպանտեան:

«Թուրքիոյ Գայ Գամայնքէն Շատեր Կը Ստածեն Արտագաղթելու Մասին» - Ըսած է «Այօսի» Խմբագիրը

Պոլսոյ մէջ լոյս տեսնող «Այօս» հայկական թերթի հայկական բաժնի խմբագիր Բազրատ Էստուկեան, Հայաստանեան NEWS.am կայքէջին տրուած հարցազրոյցի մը ընթացքին ըսած է, որ Թուրքիոյ հայ համայնքին շատերը այսօր կը մտածեն երկրէն արտագաղթելու մասին:

«Նախորդ տարին ոչ միայն հայ համայնքի, այլեւ Թուրքիայի բոլոր քաղաքացիներուն համար շատ ծանր տարի էր, մտահոգիչ իր բոլոր զարգացումներով: Թուրքիոյ բոլոր քաղաքացիները, անոնց շարքին 70-80 հազար հայերը, լաւ բաներու ակնկալիք այլեւս չունին, ցաւօք սրտի: Թուրքիոյ մէջ պատերազմական իրավիճակ է, հետեւաբար մտահոգութիւնները շատ են: Այս քանին յետոյ շատերը կը մտածեն Թուրքիայէն հեռանալու եւ աւելի ապահով երկրներու մէջ ապրելու մասին: Խօսքս ոչ միայն հայերուն կը վերաբերէ, այլեւ ուրիշ այլ ազգերուն: Մարդոց մօտ լաւատեսութիւն չկայ», - ըսած է Պոլսահայ խմբագիրը:

«Հեռացողները շատ մեծ թիւ չեն կազմեր, սակայն հեռանալու մասին շատեր կը մտորեն: Օրինակ, վերջերս յայտնի դարձաւ, որ 51 հրեայ հեռացած է Թուրքիայէն: Հայերու վերաբերեալ վիճակագրութիւն չկայ, միգրացի ըլլան արտագաղթողներ, սակայն հեռանալու մասին մտածողներն իրապէս շատ են»:

Խօսելով յեղաշրջումի փորձէն ետք հայութեան մօտ տիրող իրավիճակի մասին, Էստուկեան ըսած է. «Հայ համայնքի նկատմամբ յատուկ ճնշումներ չեն եղած, յատկապէս Յուլիսի 15-ին տեղի ունեցած դէպքերէն յետոյ: Միակ բացառութիւնը հայ բժշկի գրասենեակը փակած էին եւ կ'ըսուէր թէ, իբր այդ բժշկի գործընկերները առնչութիւն ունէին յեղաշրջման փորձի հետ, սակայն յետոյ ինդիքը հարթուեցաւ: Այս միակ դէպքն էր: Այնուամենայնիւ, այս դէպքէն յետոյ Թուրքիան աւելի բռնապետական դարձաւ, շատ

Ատրայեյճան կ'ուզէ Ղարաբաղ Այցելած Լրագրողի Գործը Դարձնել Նախադէպ

Լրագրող Ալեքսանդր Լաբշինի

Ատրայեյճանի գլխաւոր դատախազութիւնը Պելառուս իրաւապահներուն ներկայացուցած է անհրաժեշտ բոլոր փաստաթուղթերը լրագրող Ալեքսանդր Լաբշինի արտայանձնելու համար, հաղորած է դատախազութեան խօսնակը:

Համացանցի վրայ իր գրասալը ջական նօթերով յայտնի Լաբշին տարիներ առաջ երկու անգամ այցելած էր Ղարաբաղ՝ զայն ձանչնալով անկախ պետութիւն, ամիսներ առաջ քննադատած էր Իլհամ Ալիեւին, որմէ ետք պաշտօնական Պաքու անոր դէմ մի քանի քրէական գործ յարուցած էր եւ միջազգային հետախուզում յայտարարած:

Անցեալ տարեվերջին Պելառուսը, տեղի տալով Ատրայեյճանի պահանջին, Մինսկի մէջ ձեռքաւարկեց ու երկու ամսով ազատազրկեց իսրայէլի եւ Ռուսիոյ քաղաքացիու-

Ալիեւ «Պատմական Յաղթանակ» Որակած է Ապրիլեան Պատերազմը

Ատրայեյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ Յունուար 10-ին հանդէս եկած է ատրայեյճանցիներուն ուղղուած շնորհաւորական ուղերձով, ուր անդրադարձած է 2016-ի ապրիլեան իրադարձութիւններուն: Ան, մասնաւորապէս, «պատմական յաղթանակ» որակած 4 օր շարունակուած պատերազմական գործողութիւնները:

Իր խօսքին մէջ Ալիեւ նաեւ յայտարարած է, որ 2016 թուականին Ատրայեյճանի միջազգային դիրքերը ամրապնդուած են: - «Աճած է մեր ընկերներու թիւը, իսկ մեր շարակամները՝ ուժեր որոնք պարբերաբար մեր դէմ արշաւներ կը կազմակերպեն, կը հեռանան քաղաքական դաշտէն», - յայտարարած է Ատրայեյճանի նախագահը՝ կրկին անգամ պնդելով, որ զարաբաղեան հակամարտութիւնը պէտք է կարգաւորուի տարած քայլին ամբողջականութեան սկզբունքի հիման վրայ:

Ի՞նչ Անապատելի Բաց Կարող է Տեղի Ունենալ Ապրիլին

ՆԱՅԻՐԱ ՉԱՅՐՈՒՄՅԱՆ

Հայաստանում խորհրդարանական ընտրութիւնները նշանակուել են 2017 թուականի Ապրիլի 2-ին: 2016 թուականի այդ օրն Ատրպէյճանն ազդեցիկ է իրականացրել Ղարաբաղի դէմ: Դա սակարալ օր է՝ դրամատիկ եւ շրջադարձային միաժամանակ:

Մի կողմից ողբերգութիւն է՝ աւելի քան 100 երիտասարդ կեանքերի կորուստ, սպանուածների անմարդկային խոշտանգումներ, 800 հեկտարի կորուստ: Միւս կողմից, Ատրպէյճանն անգամ Ռուսաստանի աջակցութեամբ չկարողացաւ փոխել առաջին պատերազմից յետոյ ձեւաւորուած ստատուս-քուոն, եւ հաւանաբար չի էլ կարողանալ:

Ընտրութիւններն Ապրիլի 2-ին նշանակելը խորհրդանշական է: Ապրիլի 2-ին Հայաստանում կորուկ շրջադարձ եղաւ: Գրեթէ անյոյս վասալային-զաղութային երկրում, ինչպէս պարզուեց, ինքնիշխանութեան ամուր ծիւղեր են աճում,

որոնք թոյլ տուեցին դիմակայել: Սակայն քամին ուժեղանում է, իսկ պետականութեան արմատները դեռ բաւարար չափով խոր չեն ու պաշտպանութեան կարիք ունեն:

2017 թուականի Ապրիլի 2-ի ընտրութիւնը դրա մասնակիցների մեծամասնութեան համար կերակրատաշտին տեղ ունենալու պարզունակ պայքար կը լինի: Աշխարհում, սակայն, այդ ընտրութիւններից այլ բան են ակնկալում՝ կը յաջողուի՞ ամրացնել ինքնիշխան պետականութեան արմատները, թէ Հայաստանում վերջնականապէս «կոնսենսուս» ձեռք կը բերուի ինքնիշխանութիւնը կերակրատաշտի դիմաց գիշելու հարցում:

Ռուսաստանին հաւատարիմ քաղաքական ուժերն արհեստականորէն շրջանառութեան մէջ են դնում այն թէզը, որ Հայաստանի համար պայքար է գնում «եղբայրական» Ռուսաստանի եւ «թշնամական» Արեւմուտքի միջեւ: Իրականում Հայաստանում պայքար է տեղի ունենում Ռուսաստանի գա-

ղութային քաղաքականութեան եւ Հայաստանի ինքնիշխան բնագոյների միջեւ:

Այդ պայքարը պէտք է առանցքային դառնայ խորհրդարանական ընտրութիւններում: Այդ ընտրութիւնների արդիւնքներին սպասում են ամբողջ աշխարհում: Եւրամիութիւնն ու Հայաստանը պայքամանաւորուել են Ապրիլին ընտրութիւններից յետոյ շրջանակային համաձայնագիր ստորագրել՝ չնայած տեքստը, ինչպէս ասում են, գրեթէ պատրաստ է: Բրիւսելը հաւանաբար կարեւոր է համարում իմանալ, թէ ինչ է ընտրելու Հայաստանը՝ ինքնիշխանութիւն, թէ զաղութացում:

Իրանը նոյնպէս Ապրիլին է նշանակել Հայաստանի հետ ազատ առեւտրի գոտու համաձայնագրի ստորագրումը: Թեհրանը ցանկանում է իմանալ, թէ ինչ կ'ընտրի Հայաստանը:

Ի՞նչ կարող է տեղի ունենալ Ապրիլի 2-ին: Ի՞նչ էլք են ակնկալում ուժի համաշխարհային

կեդրոնները եւ ի՞նչ անսպասելի բան կարող է տեղի ունենալ ընտրութիւններին:

Ընտրութիւններին մասնակցութեան յայտերն արդէն ներկայացուել են, եւ բոլոր ուժերը փորձում են շրջանցել արտաքին քաղաքական «կողմնորոշման» հարցը: Հանրապետական կուսակցութեան գաղափարախօսները յայտարարել են, որ չարժէ արտաքին քաղաքական կողմնորոշման հարցը դարձնել ընտրութիւնների առանցքը, իսկ ընդդիմադիր «Ելք» դաշինքը յայտարարել է, որ ինքնիշխանութեան կողմնակից է եւ գերադասում է չխօսել արտաքին քաղաքական ընտրութեան մասին:

Արտաքին քաղաքականութեան մասին չխօսել չի ստացուի, եւ իւրաքանչիւր կուսակցութիւն ստիպուած է լինելու յստակ ներկայացնել իր տեսլականը տարածաշրջանում եւ աշխարհում Հայաստանի ապագայի վերաբերեալ եւ յատկապէս Ռուսաստանի հետ յարաբերութիւնների տեսլականը: Որտե՞ղ է Մոսկուայի հետ յարաբերութիւնների կարմիր գիծը, որը չի թաքցնում էքսպանսիոնիստական նպատակները եւ Հայաստանն անուանում է իր ազդեցութեան գոտի: Հայաստանի բանակն ինքնիշխան է մնալու, թէ դա էլ են գիշելու «յանուն անվտանգութեան»:

Ապրիլեան ընտրութիւններն իրօք սակրալ են դառնալու: 2016 թուականի Ապրիլի 2-ին Հայաստանն աշխարհի քաղաքական քարտէզին մնացել է որպէս ինքնիշխան երկիր աւելի քան 100 կեանքերի գնով: 2017 թուականի Ապրիլի 2-ին ընտրութիւնները պակաս կարեւոր չեն լինելու, իսկ գինը՝ աւելի բարձր:

«ԼՐԱԳԻՐ»

Սարգսեան-Կարապետեան Խնդիրները Դեռ Նոր Են Չրապարակ Իջնելու

ԱՐԱՍ ԱՄՍՏՈՒՆԻ

Պե՛կ նախագահ Վարդան Յարութիւնեանը տարեկերթեան մամուլի ասուլիսում յայտարարել է, որ Հայաստանի խոշոր հարկ վճարողների կէսը ունեն ստուերային խոշոր շրջանառութիւն, որը կազմում է մօտ 48.8 տոկոս: Յարութիւնեանը յայտարարել է, որ այդ շրջանառութիւնը բերելու են հարկային դաշտ՝ լինի կոշտ միջոցներով, թէ վարչարարութեամբ: Հասկանալի է, որ Պե՛կ նախագահն ինքնին նման յայտարարութիւն անելու համար պէտք է ունենայ քաղաքական աջակցութիւն, այլապէս յայտարարութիւնը չի կարող լուրջ լինել:

Կասկած չկայ, որ Վարդան Յարութիւնեանը լուրջ մարդ է եւ ինքն էլ հասկանում է այդ հանգամանքը: Ըստ այդմ, պէտք է ենթադրել, որ նա ունի նման յայտարարութիւն անելու քաղաքական աջակցութիւն: Նրան այդ աջակ-

ցութիւնը Սերժ Սարգսեանն է յայտնում, թէ՛ վարչապետ Կարէն Կարապետեանը, որի կողմն է հանդիսանում Վարդան Յարութիւնեանը...: Պետական եկամուտների կոմիտէն Հայաստանի իշխանական համակարգում առանցքային կառուցք է, ով տնօրինում է այդ կառուցքը, նա քաղաքական իմաստով բաւական մեծ ազդեցութիւն է ձեռք բերում իշխանական համակարգի վրայ: Այս իմաստով, Պե՛կ-ի նախագահի պաշտօնում սեփական կողմի նշանակումը Կարէն Կարապետեանի համար իհարկէ վարչապետական մեկնարկի քաղաքական եզակի ձեռքբերում էր:

Միւս կողմից սակայն, Սերժ Սարգսեանը որոշակի դադարից յետոյ բաւականին ակտիւացել է եւ այդ տեսակէտից հարց է առաջանում՝ նաեւ Պե՛կ-ի մասով՝ Սարգսեանը միայն պաշտօնն է տուել Կարէն Կարապետեանին, թէ՛ նաեւ որոշումներ կայացնելու իրաւասութիւնը: Որովհետեւ եթէ որո-

շումներ կայացնելու իրաւասութիւնը Սերժ Սարգսեանն այնուհանդերձ պահել է իր ձեռքում, ապա դա նշանակում է, որ քաղաքական աջակցութեան մասով Պե՛կ նախագահը կարող է կանգնել լուրջ խնդիրների առաջ, քանի որ այդ տեսանկիւնից Սերժ Սարգսեանի եւ Կարէն Կարապետեանի յարաբերութիւններում ոչ միայն ոչինչ պարզ չէ, այլ այդ յարաբերութիւններում խնդիրները դեռ նոր են երեւան գալու:

Իհարկէ խոշոր պիւզնէսի ստուերի հարցը անկասկած հանդիսանալու է այդ խնդիրների առանցքային բաղադրիչներից մէկը, ելնելով թէ՛ տնտեսական, թէ՛ քաղաքական նշանակութիւնից: Սակայն հենց այս տեսանկիւնից է, որ բոլորովին պարզ չէ, թէ այդ ստուերի հարցում քաղաքական աջակցութիւնը Պե՛կ-ի վարչա-հրամայական գործունէութեան ինչ «ստատուս-քվո» եւ արդիւնք է ենթարկելու: «ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

Իրական ու կեղծ

ԱՐՄԻՆԵ ՕՅԱՆԵԱՆ

Ինչպէ՞ս կողմնորոշուի հայ ընտրողը, թէ որ ուժն է իրական ընդդիմութիւն, ում ձայն տայ 2017-ին, որպէսզի երկրում իրավիճակ փոխուի:

Ահա՛ մի քանի ամսում իշխանութեան ամենակարկառուն ներկայացուցչից ընդդիմութիւն դարձող Սէյրան Օհանեանը, որի նկատմամբ վերաբերմունքի մէջ էական դերակատարում ունի բանակի հանդէպ հասարակական ակնածանքը: Ահա՛ մի քանի տարում իշխանութեան կարկառուն ներկայացուցչից ընդդիմութիւն դարձած միւս թեկնածուն՝ արտաքին գործերի նախկին նախարար Վարդան Օսկանեանը, որը եւս, պաշտօ-

նաթող լինելով, յայտնուեց ընդդիմութեան դաշտում եւ յաւակնում է առաջ տանել իշխանափոխութեան դրօշը: Ահա, իշխանութեան մէկ այլ գործընկեր՝ Գագիկ Ծառուկեանը, որը թէեւ դեռ չի յայտարարել, բայց, ամենայն հաւանականութեամբ, կը յայտարարի իր վերադարձի մասին եւ ետեւից կը տանի ընչաքաղց ու դժգոհ մի հսկայ գանգուած: Ահա, նոր ձեւաւորուած մի դաշինք, որի անդամներից իւրաքանչիւրին տարբեր առիթներով կասկածել են իշխանութեան հետ ունեցած կապերի մէջ՝ Էդմոն Մարուքեան, Նիկոլ Փաշինեան, ՀՀ նախկին վարչապետ Արամ Սարգսեան: Ահա, ամենաարմատական համարուող ընդդիմութիւն ՀԱԿ-ը, որի ղեկավարն ու

անդամները վերջին տարիներին պարբերաբար կանգնում են գործող իշխանութեան կողքին՝ «4+4+4» ֆորմատով բանակցութիւններ ծաւալում, նամակներ գրում, հանրութեանը կոչ անում ապահովել նախագահի թիկունքը, որպէսզի զարաբաղեան հարցը կարգաւորուի: Ահա, Բաֆֆու «Ժառանգութիւնը», որը նախորդ ընտրութիւններին անհասկանալի մի ցուցակ ներկայացրեց ընտրողին եւ դրա շարքերում տարբեր իշխանական «պրոյեկտներ» տարաւ խորհրդարան:

Հիմա սրանցից ո՞րն է իրական ընդդիմութիւն, ո՞րը՝ կեղծ, ո՞ւմ ձայն տալ եւ ո՞ւմ ջնջել: Եթէ անգամ քաղաքական պրոպէնտներով ակտիւորէն հետաքրքրուած անձինք գլուխ չեն հանում, շարքային քաղաքացին ինչպէ՞ս գլուխ հանի:

«ՀՐԱՊԱՐԱԿ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ
 ՊԱՇՏՏՈՆԱԹԵՐԹ՝
 ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՉՆՉԱԿԵԱՆ
 ԿՈՒՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
 Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
 ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
 ՎԱՅԵԱՋԱՊԱՅԵԱՆ
MASSIS Weekly
 Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
 1060 N. Allen Ave.
 Pasadena, CA 91104
 Phone: (626) 797-7680
 Fax: (626) 797-6863
 E-Mail: massis2@earthlink.net
 http://www.massisweekly.com
 (USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
 Published Weekly
 Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
 USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
 Canada \$125.00 (Air Mail)
 Overseas \$250.00 (Air Mail).
 All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
 Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
 Please Send Address Change To **MASSIS WEEKLY**

Չրատարակելով հայաստանեան մամուլին մէջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՄԱՍԻՍ» անալոյսմանօրէն չի բաժնէր հոն արտայայտուող բոլոր միտքերը

www.massispost.com

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Հայաստանում Չկայ Ստուեր, Կայ Զուգահեռ Տնտեսութիւն», Զուրաբեան

Հայ Ազգային Կոնգրէս (ՀԱԿ) խմբակցութեան ղեկավար Լեւոն Զուրաբեանը 2017 թուականից ակնկալում է խաղաղութեան հաստատում: Այս մասին NEWS.am-ի հետ զրոյցում ասել է ընդդիմադիր գործիչը՝ խօսելով 2017-ի իր ակնկալիքները:

ՀԱԿ խմբակցութեան ղեկավար Լեւոն Զուրաբեան

Անդրադառնալով վարչապետի ամենօրեայ վստահեցումներին ու խոստումներին, թէ տնտեսական կեանքում ստուերի ու մենաշնորհների դէմ պայքարի մասով առաջընթաց կը լինի, Զուրաբեանն ասաց. «Գտե՞լ էք Հայաստանում մէկին, որը ասել է՝ այ, արդէն մենք տեսնում ենք, որ մենաշնորհները Հայաստանում չկան կամ բաւականին նահանջել են: Ինչ-որ մէկը նման բան ասե՞լ է»:

Ընդդիմադիր գործիչ խօսքով, Հայաստանում դասական ստուեր գոյութիւն չունի, կայ գուգահեռ տնտեսութիւն, որը ենթարկւում է իշխանական բուրգի վերահսկողութեանը:

«Հայաստանում իրականում ստուեր գոյութիւն չունի, ստուերը այն տնտեսութիւնն է, որը թաքնուում է պետական մարմինների վերահսկողութիւնից եւ պետութիւնը չի կարողանում որեւէ կերպ վերցնել այդ տնտեսական ակտիվութիւնը վերահսկողութեան տակ, դա է ստուերը: Այդ իմաստով,

Հայաստանում դասական ստուեր գոյութիւն չունի: Գոյութիւն ունի գուգահեռ տնտեսութիւն, որը ենթարկւում է այս իշխանական բուրգի վերահսկողութեանը, այսինքն՝ իրականում ՀՀ տնտեսութիւնը երկու գուգահեռ մասի է բաժանուում, մէկը պաշտօնապէս արձանագրուող տնտեսութիւնը, միւսը իշխանական բուրգի կողմից վերահսկուող, բայց շարձանագրուող տնտեսութիւնը: Այսինքն ուշալ ստուերը շատ փոքր է, նկատի ունեմ՝ այն տնտեսական ակտիվութիւնը, որը ընդհանրապէս չի վերահսկուում պետական իշխանութեան կողմից», - ընդգծեց ՀԱԿ խմբակցութեան ղեկավարը:

Իշխանութիւնները Մտադիր են

Ընտրութիւնները Անցկացնել Առանց Դասական Կեղծիքների

«Առաջին Լրատուական»-ի հետ զրոյցում անդրադառնալով նախորդ վերջին ընտրութիւնների ժամանակ կատարուած ընտրակեղծիքներին եւ հարցին, թէ ընտրատեղամասերի մօտ՝ դրսում տեղադրուած տեսախցիկների առկայութիւնն արդե՞ք բաւարար է քառու վերահսկելու կամ ընտրակեղծիքները ֆիքսելու համար, «Իրագեկ քաղաքացիների միաւորում» ՀԿ ծրագրերի համակարգող Դանիէլ Իոսանիսեանը նշեց. «Եթէ համեմատենք 2013թ. համապետական ընտրութիւնների հետ, ապա սահմանադրական հանրաքուէի ժամանակ ընտրատեղամասերի ներսում աւելի շատ խախտումներ եղան, իսկ 2015-ը ընտրակեղծիքների գազաթն էր»:

Երբ որ ասում ենք ընտրատեղամասերից դուրս տեղի ունեցող ընտրակեղծիքներ, իրականում նկատի չունենք տեղամասի մուտքի մօտ, այնտեղ առաւելագոյնը կարող են կուտակումներ լինել: Նոր Ընտրական օրէնագրքի պարագայում նկատի ունենք ոչ թէ դասական կեղծիքները, երբ թիւը փոխուում է այլ թիւով, կամ անձը քուէարկում է այլ անձի փոխարէն,

այլ այն, որ ամբողջ պրոցեսն է աղակաղուում եւ, այնուամենայնիւ, իշխանութիւններն ապահովում են հանրային կարծիքը չարտայայտող արդիւնք, բայց տեղի էի ունենում անմիջական կեղծիք: Դա տեղի է ունենում այն ժամանակ, երբ ընտրութիւնների վերաբերեալ գուգահեռ «իրականութիւն» են ստեղծում՝ խառնելով մեծամասնական եւ համամասնական ընտրակարգերը, ստեղծելով բոնուսային համակարգեր եւ այլն:

Նոր Ընտրական օրէնագրքը լայն հնարաւորութիւններ է բացում թէ՛ քաղաքական առքուածառքի համար, թէ՛ բոնուսների եւ այլ հակաժողովրդավարական մեխանիզմների համար: Ընդդիմութիւնում հիմնականում քաղաքական գործիչներ են, եւ նրանք ստիպուած են լինելու, մրցել թաղային հեղինակութիւնների հետ: Իրականում տեղամասերից դուրս տեսանկարահանումը, չեմ կարծում, որ շատ ուժեղ ազդեցութիւն կ'ունենայ ընտրութիւնների վրայ. իշխանութիւնները մտադիր են համապետական ընտրութիւնները առանց դասական ընտրակեղծիքների իրականացնել:

Վարչապետը Հրաժարուել է Ցուցակից

Մամուլում տեղեկութիւններ են տարածուել, թէ ՀՀ-ում ոչ մի կերպ չեն կարողանում լուծել ՀՀ վարչապետ Կարէն Կարապետեանի՝ Հայաստանում վերջին 5 տարում մշտական բնակութեան վերաբերեալ տեղեկանքի հարցը, որն անհրաժեշտ է ՀՀ ցուցակում ընդգրկուելու եւ պատգամաւորութեան թեկնածու առաջադրելու համար: Նշուում է, որ կայ նախնական պայմանաւորուածութիւն, որ վարչապետը եւ ՀՀ նախագահ, ՀՀ պաշտօնը Սերժ Սարգսեանը կուսակցութեան նախընտրական ցուցակում չեն լինի:

Ազգային ժողովի ՀՀԿ խմբակցութեան ղեկավար Վահրամ Բաղդասարեանն անդրադարձել է մամուլում տեղ գտած հրապարակմանը: «Արմենպրես»-ի հետ զրոյցում Վահրամ Բաղդասարեանն ընդգծել է, որ նման քննարկում կուսակցութիւնում չի եղել: «Ես նման տեղեկութիւն չունեմ, մենք այդ մասին որեւէ քննարկում չենք ունեցել: Դա ընդամենը լրատուական հետաքրքրութեան դրսեւորում է», - նշել է Բաղդասարեանը:

Արմէն Մարտիրոսեան Կը Փորձէ Արդարացնել Վարդան Օսկանեանին

«Ժառանգութիւն» կուսակցութիւնը դեռ չէ որոշած՝ ինչպէս պիտի մասնակցի Ապրիլ 2-ի Աժ ընտրութիւններուն: «Միայնակ մասնակցելու դէպքում մինիմալ խնդիրը կը լուծենք՝ «Ժառանգութիւնը» Աժ-ում կը լինի, սակայն դա երկրի համար ոչինչ չի տայ: Միայնակ գնալով հնարաւոր չէ երկրում արմատական փոփոխութիւններ իրականացնել, իշխանափոխութիւն իրականացնել», - ըսաւ «Ժառանգութեան» փոխնախագահ Արմէն Մարտիրոսեան:

Արմէն Մարտիրոսեան «Ժառանգութեան» փոխնախագահ

«Ժառանգութիւնը» ունի սկզբունքներ, որոնց ապահովման պարագային պատրաստ է համագործակցութեան:

Մարտիրոսեան չէ բացառած նաեւ Վարդան Օսկանեանի ղեկավարած «Համախմբում» կուսակցութեան հետ համագործակցութիւնը: Ինչ կը վերաբերի Օսկանեանի առնչութեանը՝ Մարտի 1-ի սպանդին հետ, ան ըսած է. «Վարդան Օսկանեան կրակելու հրաման, բարեբախտաբար, չի տուել, նա իշխանութեան մաս է եղել, իր յայտարարութիւնը միանշանակ չի ընդունուել: Իշխանական թիմերում գտնուած մարդիկ կատարել են քայլեր, արել են խօսքեր, որոնք հանրութեան կողմից ընդունելի

չեն եղել: Նրան կողուպցիայի մէջ չեն մեղադրել: Ակնյայտ է, որ Վարդան Օսկանեանը իր կրթութեամբ, ինթելեքթով, իր աշխատանքային փորձով առանձնանում է որոշակիօրէն»:

Իր կարգին «Համախմբում» կուսակցութիւնը իր վարչութեան հերթական նիստին որոշած է ստեղծել բանակցող խումբ, խորհրդակցութիւններ կազմակերպող քաղաքական, հասարակական ուժերու եւ այլ շրջանակներու հետ:

2016-ին Հայաստանը Շարունակեց Հսկայական Պարտքեր Կուտակել

Հեռացող վարչապետ Յովիկ Աբրահամեան ոչ միայն գոհ էր տնտեսական արդիւնքներէն, այլեւ՝ Սեպտեմբերին կառավարութեան նիստին յայտարարեց՝ Հայաստանը անցած է որակապէս նոր տնտեսական աճի:

Սակայն, ընդամենը վեց օր անց՝ արդէն նոր վարչապետ Կարէն Կարապետեան ճիշդ հակառակ համոզմունքը յայտնեց: «Տնտեսութեան վիճակը չափազանց ծանր է», - Ազգային ժողովի ամպիոնէն յայտարարեց «Գազպրոմի» նախկին բարձրաստիճան կառավարիչը:

Հակասութիւնները այսքանով չաւարտեցան շաբաթներ անց իշխող Հանրապետականի համագումարին, նախագահ Սերժ Սարգսեան հանրութեանն իրազեկեց՝ 2007-2015 թուականներին Հայաստանը գրանցած է գրեթէ 30 տոկոսի տնտեսական աճ, իսկ բնակչութեան բարեկեցութիւնը էականօրէն աճած է: Ազգային վիճակագրական ծառայութեան եւ ֆինանսներու նախարարութեան տուեալներով, եթէ 2008-ի տնտեսական ճգնաժամէն առաջ երկրի համախառն ներքին արդիւնքը կազմած էր 11,9 միլիարտ տոլար, իսկ պետական պարտքը 1,9 միլիարտ տոլար էր, ապա 2015-ը փակեցինք 10,5 միլիարտ տոլարի ՀՆԱ-ով, իսկ պետական պարտքը աւելցած էր 2,6 անգամ՝ կազմելով 5 միլիարտ 71 միլիոն տոլար:

Չնայած իշխանութիւններու յայտարարած տնտեսական աճին, երկիրը շարունակեց հսկայական պարտքեր կուտակել: Ըստ ֆինանսներու նախարարի, 2016-ի պետական պարտքը աւելցած է մօտ մէկ միլիարտ տոլարով՝ հասնելով 5 միլիարտ 905 միլիոնի: Պաշտօնական տուեալներով, 2016-ի տնտեսութիւնը աճած է ընդամենը 0,5 տոկոսով: Հետեւաբար, տարուան վերջը մեր ՀՆԱ-ն կազմած է 10,7 միլիարտ տոլար, այսինքն՝ դեռ չենք հասած նախաճգնաժամեան մակարդակին:

Չնայած իշխանութիւններու յայտարարած տնտեսական աճին, երկիրը շարունակեց հսկայական պարտքեր կուտակել: Ըստ ֆինանսներու նախարարի, 2016-ի պետական պարտքը աւելցած է մօտ մէկ միլիարտ տոլարով՝ հասնելով 5 միլիարտ 905 միլիոնի: Պաշտօնական տուեալներով, 2016-ի տնտեսութիւնը աճած է ընդամենը 0,5 տոկոսով: Հետեւաբար, տարուան վերջը մեր ՀՆԱ-ն կազմած է 10,7 միլիարտ տոլար, այսինքն՝ դեռ չենք հասած նախաճգնաժամեան մակարդակին:

«Քառօրեայ Պատերազմի Տարեկիցին Ընտրութիւններու Օր Նշանակելը Անբարոյականութիւն է», - «Ազատամարտիկներու Դաշինք»

Քառօրեայ պատերազմի տարեկիցին ընտրութիւններուօր նշանակելը անբարոյականութիւն է: Այս մասին յայտարարութիւն տարածած է «Ազատամարտիկներու դաշինքի» վարչութիւնը: Յայտարարութեան մէջ ըսուած է.

«Հայրենակիցներ՝ գործող վարչախումբը իր ապագային քաղաքականութեան արդիւնքում հասցրել է լուրջ հարուած հասցնել մեր ազգային արժեհամակարգին, ոտնահարելով ժողովրդի կողմից սրբութիւններ ընկալուող յիշատակի օրեր:

Այժմ եւս, հերթական անգամ, երբ ժողովուրդը սոցն թուականի Ապրիլի 2-ին պէտք է ցաւով նշէր «ապրիլեան քառօրեայ պատերազմի» ժամանակագրուած հարիւրից աւելի հայորդիների գոհուելու տարեկիցը, գործող վարչախումբը յայտարարել է ազգային ժողովի ընտրութիւնների օր, դրանով մէկ անգամ եւս փաստելով իր ապագային բնոյթը: Անկախ նրանից, թէ ինչ հիմնաւորումներով են ամբարայնուած հենց այդ օրը Աժ ընտրութիւն անցկացնելու որոշումը, մենք անյարիր, աւելին՝ անբարոյական ենք համարում գոհուած հայորդիների յիշատակի օրը նման համապետական միջոցաւման անցկացումը»:

ԼՈՒՐԵՐ

Ատրպեյճան ԵՆԻՍՎ Ազդեցիկ Պաշտօնեաներուն Կաշառք Փոխանցած Է՝ Բրիտանական Ընկերութիւններու Միջոցով

«Բրիտանական առևտուական չորս ընկերութիւններ առնչութիւններ ունին Ատրպեյճանի կողմէ եւրոպական կառուցներու ներկայացուցիչներուն տրուած կաշառքներուն հետ», - պնդած են Լոնտոն լոյս տեսնող The Observer շաբաթաթերթի լրագրողները:

Հեղինակաւոր Guardian պարբերականի հետ գործող այս թերթը հետաքննած է 2013 թուականի իրադարձութիւնները, երբ պաշտօնական Պաքուին, լրբիստական յամառ ջանքերու շնորհիւ, յաջողուեցաւ տապալել Եւրոպայի խորհուրդին մէջ շրջանառուող այն բանաձեւերէն մէկուն ընդունումը, որ նուիրուած էր Ատրպեյճանի քաղաքանտարկեալներու շուրջ ստեղծուած կացութեան:

The Observer-ի պնդմամբ, գերմանացի սոցիալ-դեմոկրատ Բրիտթորֆըր Շտրասերի մշակած բանաձեւի տապալման գործին առանցքային դերակատարութիւն ունեցած է Եւրոպայի խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովի խոշորագոյն խմբակցութիւնը՝ Եւրոպայի ժողովրդական կուսակցութիւնը եւ անոր այն ժամանակուան ղեկավար՝ Իտալացի պատգամաւոր Լուքա Վոլոնթէ:

Յիշեցնենք՝ Եւրոպայի աջ պահպանողական քաղաքական ուժերը միաւորող այս կառուցին անդամակցած են հայաստանեան երեք կուսակցութիւններ՝ Հանրապետականը, «Օրինաց երկիրն» ու «Ժառանգութիւնը»:

The Observer-ի տեղեկութիւններով, Միլանի դատախազութիւնը արդէն իսկ հետաքննած է Լուքա Վոլոնթէի կողմէ 2 միլիոն 390 հազար եւրոյի կաշառք ստանալու փաստը: Իտալացի քաղաքական գործիչը նոյեմբերին RAI 3 հեռուստաընկերութեան եթերին հեռարձակուած «Նախարարին դիւանադիտութիւն» վերնագրուած ֆիլմին մէջ պնդած է, թէ այդ գումարը ստացած է ատրպեյճանցի պատգամաւոր Էլհան Սուլէյմանովէն՝ «գիւղատնտեսութեան ոլորտին մէջ ցուցաբերած խորհրդատուական ծառայութիւններու փոխարէն»:

The Observer-ի լրագրողները պնդած են, որ Սուլէյմանով սերտ յարաբերութիւններ ունի Ատր-

պեյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի հետ: Լոնտոնեան պարբերականը, սակայն, պնդած է, որ ատրպեյճանական կողմը ԵՊԿ ազդեցիկ գործիչին կաշառքը փոխանցած է բրիտանական չորս ընկերութիւններու միջոցով: Անոնք են՝ Լոնտոնի մերձակայքը գտնուող Փոթերս Բար քաղաքում գրանցուած LCM Alliance-ը, սքոթլանտական Կլազկո գործող Hilux Services եւ Polux Management ընկերութիւնները, ինչպէս նաեւ պլըմինկհեմեան Metastar-ը:

The Observer-ի տեղեկութիւններով, չորս ընկերութիւնները իրենց հիմնական գործողութիւնները իրականացուցած էին օֆշորային գոտիներու միջոցով, իսկ Վոլոնթէի անուան շուրջ ծագած խայտառակութենէն յետոյ ընդհանրապէս լուծարուած են: Թերթի պնդմամբ, Ատրպեյճանի քաղաքանտարկեալներու առկայութեան մասին վկայող բանաձեւի տապալումէն յետոյ հնարաւոր դարձաւ նոր շունչ հաղորդել նաեւ «Թրանս-Ատրիաթիկ» խողովակաշարի՝ TAP-ի շինարարութեան բանակցութիւններուն:

The Observer-ը մէջբերած է նաեւ բրիտանացի բնապահպան Էմմա Հիւզի խօսքերը, որ պնդած է, թէ «Թրանս-Ատրիաթիկ» գազատարը, որուն շնորհիւ Եւրոպայ յոյս ունի թուլացնել իր կախումը Եւրոպայի ընդհանրական կազմէն, իրականին մէջ պիտի ծառայէ տրամադծրէն հակառակ նպատակին:

The Observer-ի թղթակիցները յաջողած են նաեւ պարզել, որ Ատրպեյճանի եւ Եւրոպական կառուցներու միջեւ առկայ կաշառակերութեան ծրագրերով ներգրաւուած բրիտանական ընկերութիւնները կապեր ունին նաեւ Ռուսիոյ ներկայացուցիչներու հետ:

Թերթը՝ վկայակոչելով Լաթուիոյ դատական համակարգի հրապարակած տուեալները, պնդած է, որ Լուքա Վոլոնթէյի շուրջ ծագած խայտառակութեան մէջ ներգրաւուած ընկերութիւններէն մէկը վերահսկած էր նաեւ Armut Services կառուցը, որուն միջոցով հնարաւոր եղած էր շուրջ 230 միլիոն ամերիկեան տոլար յափշտակել Ռուսիոյ պետական պիւտձէէն:

«Պոլսոյ Պատրիարքի Ընտրութիւններուն Համար Թոյլտուութեան Կարիք Չունինք», - Կարօ Փայլան

«Ես մշտապէս ըսած եմ, որ մենք կարիք չունինք թուրքիոյ կառավարութենէն թոյլտուութիւն ստանալու՝ Պոլսոյ պատրիարքի ընտրութիւններուն համար»,- յայտարարած է թուրքիոյ խորհրդարանի ժողովրդագրեմոկրատական կուսակցութեան պոլսահայ պատգամաւոր Կարօ Փայլան:

«Բայց պատրիարքի փոխանորդ Արամ Աթեշեանը եւ որոշ հայեր դէմ են անոր: «Ես կ'ըսեմ ոչ, մենք պարզապէս պէտք է անոնց տեղեկացնենք, որ օրը որոշուած է, ընտրութիւններ պէտք է ըլլան», - ըսած է Կարօ Փայլան, շարունակելով. «Ան (Աթեշեան) գիտէ, որ այս ընթացքին թուրքիա թոյլ չի տար: Եւ օգտագործելով առիթը՝ ան կը

Ֆորձէ մի քանի ամիսով կամ տարիով շարունակել զբաղեցնել պատրիարքի աթոռը»:

Փորձագետները Կը Վերլուծեն Ապրիլեան Պատերազմի Դասերը

«Ապրիլից բխում են երկու կարեւոր զարգացումներ, առաջինը, դուր է գալիս մեզ, թէ՛ ոչ, Ատրպեյճանին առաջին անգամ յաջողութեամբ գրաւել տարածքներ, երկրորդը, որն աւելի շատ ներքին կարեւորութիւն ունի, բացայայտումն էր, որ կոռուպցիան ազգային անվտանգութեան համար սպառնալիք է հանդիսանում, ու այժմ դա աւելի մեծ նշանակութիւն ունի, այն ապրիլին կայանալիք ընտրութիւններին առաջ նաեւ ձեւաւորում է բանավէճի օրակարգ», - ըսաւ Տարածաշրջանային հետազոտութիւններու կեդրոնի ղեկավար Ռիչըրտ Կիրակոսեան՝ պատասխանելով հարցին, թէ ի՞նչ դասեր կրնար քաղել Հայաստանը ապրիլեան պատերազմէն:

Քաղաքագէտ Ալեքսանդր Իսքանտարեանի համոզմամբ, ապրիլեան պատերազմը ցոյց տուաւ, որ հարցը ռազմական ճանապարհով լուծելն անհնար է: «22 տարի Ատրպեյճանը պատրաստուած էր պատերազմին: Ես իհարկէ համաձայն եմ Ռիչըրտի հետ՝ շատ դասեր եղան եւ Հայաստանն ու Լեռնային Ղարաբաղը փորձում են շտկել այն, ինչ պէտք է շտկել: Ընդհանուր առմամբ գլխաւոր դասը ես այսպէս

կը ձեւակերպէի՝ հաւասարակշռութիւն կայ, հարցը ռազմական ճանապարհով լուծելը ստացուած է՝ անհնար է»,- ասաց Իսքանտարեան:

Ապրիլեան պատերազմի ընթացքին, ըստ քաղաքական մեկնաբան Յակոբ Պատալեանի. «Եթէ չլինէր անմիջականօրէն գինուորների խիզախութիւնը, կամաւորների, հասարակութեան աջակցութիւնը, սպանները՝ առաջին գծում կանգնած, ես կարծում եմ, որ պատերազմի հետեւանքը կարող էր շատ աւելի ծանր լինէր Հայաստանի համար: Եւ այս առումով, գլխաւոր դասը պէտք է լինի այն, որ ռազմաքաղաքական էլիտան իր՝ թէ՛ կառավարման արդիւնքով, եւ թէ՛ ընդհանրապէս մտածողութեան որակներով պէտք է մի քիչ աւելի համարժէք դառնայ այն մարտահրաւէրներին, որ կանգնած են Հայաստանի առաջ նաեւ ապրիլեան պատերազմից յետոյ, որովհետեւ ի վերջոյ, մենք սկսում ենք ինչ-որ իմաստով երկրորդ ցիկլը, եւ ակնյայտ է, որ Ատրպեյճանը շարունակելու է պատրաստուել մի նոր ապրիլի՝ դա կը լինի տասը օր յետոյ, տասը տարի յետոյ, թէ քսան տարի յետոյ», - ըսաւ Պատալեան:

Ղարաբաղ Այցելած Լրագրողի Գործը

Շարունակուած էջ 1-էն

Թիւն ունեցող Լաբշինին:

Իսրայէլեան մամուլը գրած է, թէ Լաբշինի արտայանձնման հարցը որոշուած է, եւ Իսրայէլի դիւանագիտական աղբիւրները Պաքուի հետ բանակցութիւններուն որեւէ արդիւնքի չեն հասած: Ալեյին, լրագրողի հարազատները իսրայէլեան Haaretz եւ Jerusalem Post պարբերականներուն պատմած են, թէ Պելաուս անվտանգութեան ուժերը հոգեբանական ու ֆիզիքական ճնշում գործադրած են անոր նկատմամբ՝ ստիպելով ստորագրել արտայանձնման համաձայնագիրը:

«Ատրպեյճանական կողմը կ'ուզէ Լաբշինի գործը նախադէպ դարձնել», - Haaretz-ին ըսած է Իսրայէլի արտաքին գործոց նա-

խարարութեան պաշտօնական ներկայացուցիչը՝ աւելցնելով. «Այս միջադէպը կրնայ լուրջ ճախողում դառնալ երկկողմ յարաբերութիւններուն մէջ»:

Ալեյի շուտ հաղորդուած էր, որ Իսրայէլ պաշտօնապէս խնդրած է Պելաուս իշխանութիւններէն Լաբշինին Ատրպեյճանին շարտայանձնել, սակայն Պաքուի պաշտօնեաները յստակ փոխանցած են, որ մտադիր չեն իրենց պահանջներէն հրաժարիլ:

40-ամեայ Լաբշին ծնած է Մոսկուա, քսան տարի առաջ Իսրայէլ տեղափոխուած, ծառայած է այդ երկրի զինուած ուժերուն մէջ:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան խօսնակը տեղեկացուցած էր, թէ պաշտօնական Երեւանը կը զբաղի ձեռքալուծուած բլոգըրի հարցով:

Թուրքիոյ Հայ Համայնքէն Շատեր

Շարունակուած էջ 1-էն

օրէնքներ այսօր չեն գործեր»:

Թուրքիոյ խորհրդարանի հայ պատգամաւորներու մասին խօսելով Էստուկեան ըսած է. -

«Ալեյի քան մէկ տարի է, որ թուրքիոյ պատմութեան մէջ առաջին անգամ խորհրդարանէն ներս երեք հայ պատգամաւոր կան, երեք տարբեր կուսակցութիւններէ: Անոնք խորհրդարանին մէջ չեն՝ հայ համայնքը ներկայացնելու համար, այլ անհրաժեշտ ձայները հաւաքելու միջոցով: Հետեւաբար, այդ անոնք հայ պատգամաւորներ են, հայկական ծագում ունին, բայց իրենց պատասխանատուութիւնը ու գործունէութեան դաշտը ալեյի բարձր է, քան միայն հայ համայնքին ներկայացնելը: Չեմ կրնար երեքին ալ հաւասար գնահատական տալ, քանի որ Մարգար Եսայեանը իշխանութեան կուսակցութեան պատգամաւորն է եւ իր ձայնը շատ

հազուադէպ կը լսուի, բայց միւս կողմէ Կարօ Փայլանն ու Սելինա Տողանը, որոնք ընդդիմադիր ուժերէն են, անոնց ձայնն աւելի լսելի է, ալեյի ակտիւ մասնակցութիւն ունին խորհրդարանին եւ ելոյթներ կ'ունենան: Այս երկու գործիչները մեծ ծաւալի աշխատանք կ'իրականացնեն, բոլոր հայերը կը գնահատեն անոնց աշխատանքը եւ քաղաքական գործունէութիւնը»:

«Չմոռնանք բայց, որ թուրքիոյ մէջ քաղաքականութեան մէջ ըլլալը շատ դժուարութիւններ ունի: Յուլիսեան ղեկավարէն յետոյ վտանգաւոր է նաեւ պատգամաւորներուն համար, որովհետեւ 13 հատը արդէն կալանքի տակ են: Այս տեսանկիւնէն, Փայլանի եւ Տողանի գործունէութիւնը մէկ կողմէ կը մտահոգէ հայ համայնքին, միւս կողմէ՝ հպարտութիւն կը ներշնչէ»,- եզրակացնելով ըսած է «Ակօսի» խմբագիր Բագրատ Էստուկեան:

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍՏԱՅԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

Վատիկանի Գաղտնի Արխիվներու Հիման Վրայ Գիրք կը Պատրաստուի

Վատիկանի գաղտնի արխիվներուն մէջ հետազոտութիւն իրականացնող Վալենթինա Վարդուհի Կարախանեանը հաւաքագրած է տեղեկութիւններ այն մասին, թէ ինչպէս Հռոմի Պենետրաթոս XV Պապի նուիրակը տեղեկացած է Հայոց ցեղասպանութեան մասին եւ փորձած է դադարեցնել զայն: Հետազոտողը Rome Reports-ին պատմած է, որ պատրաստուող գրքի գլխաւոր դերակատարներէն է Հռոմի Պապի ներկայացուցիչ, քարտինալ Անկէթո Մարիա Տոլչի, որ Հայոց ցեղասպանութեան տարիներուն փորձած է ռազմականացնել Կոստանդնուպոլսոյ դիւանագիտական ջոկատը, դատապարտած է կատարուող դէպքերն ու թէպէտ առանց յաջողութեան, հասած է նոյնիսկ մինչեւ սուլթանը:

Քարտինալ ԱՆԿԵԹՕ Մարիա ՏՈԼՉԻ

ների, գլխաւոր վեզիրի եւ սուլթանի հետ: Նախօսել է Պապի եւ Սուրբ Աթոռի անունից, քանի որ վստահ էր, որ Հռոմի Պենետրաթոս XV պապը ցանկանում էր օգնել եւ փրկել այս ժողովրդին»,- յայտնած է Կարախանեան:

Վատիկանի գաղտնի արխիվէն գտած նիւթերուն մէջ կան այդ տարիներուն արձանագրուած փաստեր սեփական տուններէն վտարուած քրիստոնեաներու ոչնչացման վերաբերեալ: «Որոշ տարածքներում նրանք կոտորուում էին, միւսները տարհանուում էին անյայտ ուղղութիւններով՝ ճանապարհներին թողնուելով մահուան: Կային մայրեր, ովքեր անզամ վաճառում էին սեփական երեխաներին՝ նրանց մահուանից պաշտպանելու նպատակով»,- պատմած է Վալենթինա Կարախանեան: Ան նշած է, որ Հռոմի Պապի պատուիրակը գիտակցած է, որ դէպքերը ուղղուած են ոչ թէ միայն հայերուն, այլ այդ տարածքին մէջ բնակող քրիստոնեաներու դէմ:

«Մենք փորձել ենք դասաւորել փաստաթղթերն աչնպէս, որ դրանք իրենցով արդէն փաստեն հայերի կոտորածի մասին: Գրքի դերակատարների շարքում են հայեր, եպիսկոպոսներ, նուիրակներ եւ դեսպաններ, ովքեր ապրել են կամ ակնատեսան են եղել 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանութեանը», - նշած է Վալենթինա Կարախանեան: Ան կը պատմէ, որ Վատիկանը այդ տարիներուն հնարաւորն ու անհնար ամէն բան ըրած է, քանի որ Նուիրակը հանդիպած է նոյնիսկ անոնց հետ, որոնք դուրս են դիւանագիտական շրջանակէն: «Պատուիրակը իրաւունք չի ունեցել դիմել շատ մարմիններին: Սակայն նա գնացել է եւ ցոյց է տուել պատուիրակութեան մասնաւոր փաստաթղթեր, քանի որ սուլթանին համեմատ համար անհրաժեշտ էր ցոյց տալ Հռոմի Պապի ստորագրութիւնը: Նա հանդիպել է նախարար-

ԱԱԾ-ն Կանխել է Թուրքիայից Խոշոր Չափերով Թմրամիջոցների Ներկրումը Հայաստան

ՀՀ Ազգային անվտանգութեան ծառայութեան կողմից իրականացուած օպերատիւ-հետախուզական միջոցառումների արդիւնքում կանխուել է Թուրքիայից մաքսանենգ ճանապարհով առանձնապէս խոշոր չափերով թմրամիջոցների ներկրումը Հայաստան:

Ինչպէս «Արմենպրես»-ին տեղեկացրին ՀՀ ԱԱԾ մամուլի կեդրոնից, ձեռքբերուած նախնական տուեալների համաձայն՝ ՀՀ քաղաքացի Ա. Հ.-ն, 2016 թ. Դեկտեմբերի 31-ից գտնուելով Թուրքիայի Հանրապետութեան տարածքում, իւրացնելու նպատակով ապօրինի ձեռք է բերել առանձնապէս խոշոր չափերով՝ «հերոյին» ու «մեթամֆետամին» տեսակի թմրամիջոցների խմբաքանակ եւ «Ստամպուլ-Երեւան» չուերթով տեղափոխել Հայաստան: 2017թ. Յունուարի 3-ին «Զուարթնոց» օդանավայանում մաքսային հսկողութեան «կարմիր ուղին» հատելուց անմիջապէս չետոյ վերոյիշեալ թմրամիջոցները յայտնաբերուել են ՀՀ ԱԱԾ աշխատակիցների կողմից:

Առերեւոյթ յանցագործութեան դէպքի առթիվ յարուցուել է քրէական գործ՝ ՀՀ քրէական օրէնսգրքի 267.1-րդ յօդուածի 4-րդ մասի 1-ին կէտով եւ 266-րդ յօդուածի 3-րդ մասի 2-րդ կէտով (իրացնելու

նպատակով առանձնապէս խոշոր չափերով թմրամիջոցներ ապօրինի ձեռք բերելը, պահելը, փոխադրելը եւ ՀՀ պետական սահմանով առանձնապէս խոշոր չափերով թմրամիջոցների մաքսանենգութիւն կատարելը): Ա. Հ.-ն ձերբակալուել է, կատարուած է նախաքննութիւն: Միջոցներ են ձեռնարկուած ենթադրեալ յանցակիցներին բացառապէս ուղղութեամբ:

Ծանուցում. Յանցագործութեան համար մեղադրուողը համարուած է անմեղ, քանի դեռ նրա մեղքն ապացուցուած չէ օրէնքով սահմանուած կարգով՝ դատարանի օրինական ուժի մէջ մտած դատավճռով:

Կանանց Իրաւունքներուն Համար Պայքարը Օսմանեան Կայսրութեան մէջ Հայ Կանանց Շնորհիւ Սկսած է Թուրք Փրոֆեսոր

Թուրքիոյ Տրապիզոն քաղաքին մէջ կայացած է կանանց իրաւունքներուն թեմայով գիտաժողով: Գիտաժողովի ընթացքին ելոյթ ունեցած է Թուրքիոյ «Գիրեսուն» համալսարանի Հաղորդակցութեան բաժանմունքի ռատիո եւ հեռուստատեսութեան ամպլիոնի վարիչ փրոֆեսորը Հիւլէա Ուղուր Թանրօվերը՝ ներկայացնելով, թէ ինչպէս եւ երբ Թուրքիոյ մէջ սկսած է կանանց իրաւունքներուն համար պայքարը: Այս մասին կը հաղորդէ Ermenihaber.am-ը՝ վկայակոչելով թրքական «Guncbakis» լրատուական կայքը:

մինչեւ հանրապետական շրջանը: Օսմանեան Կայսրութեան ժամանակ? Կանայք աւելի շատ պայքարած են իրենց իրաւունքներուն համար: Օսմանեան շրջանին, յատկապէս հայ կանայք, այդ պայքարին մէջ ստանձնած են մեծ դեր», - ըսած է փրոֆեսորը:

Անդրադառնալով 1923-ին Թուրքիոյ Հանրապետութեան հռչակումէն ետք կանանց իրաւունքներուն համար պայքարին՝ փրոֆեսորը նշած է, որ ժամանակակից ընկալումով, կանանց իրաւունքներուն համար պայքարը կը կապուի նոյնինքն հանրապետական շրջանին հետ:

Փրոֆեսորը ընդգծած է, որ կանանց իրաւունքներուն համար պայքարը Օսմանեան Կայսրութեան մէջ սկսած է հայ կանանց շնորհիւ: Ըստ Թանրօվերի՝ օսմանեան շրջանին կանանց իրաւունքները կը պաշտպանէին հայ կանայք, իսկ Թուրք կանայք անոնցմէ ստրկած են պաշտպանել իրենց իրաւունքները: «Մենք մեր իրաւունքներուն համար պայքարը սկսած ենք դեռ

«Կ'ըսեն՝ քեմալականները տուած են կանանց իրաւունքները: Հաւանաբար, հանրապետութեան հռչակումէն ետք կանանց աւելի դիւրին տրուեցան որոշ իրաւունքներ, սակայն անկէ ետք, յատկապէս 1960-ականներէն սկսեալ, Թուրքիոյ մէջ կանանց իրաւունքներուն համար մեծ պայքար սկսած է», - ընդգծած է փրոֆեսոր Թանրօվերը:

Սերժ Սարգսեան Պարգևատրած է Պատգամաւոր Զարուհի Փոստանճեանին Հայիոյաժ Ոստիկանապետին

2016-ի վերջին օրերուն նախագահ Սերժ Սարգսեան ոստիկանութեան գործերու հրամանատար, կեներալ-լեյտենանտ Լեւոն Երանոսեանին պարգևատրեց «Հասարակական կարգի գերազանց պահպանման համար» շքանշանով:

ազդեցիկ ըլլար, իշխանութիւնը չէր պարգևատրէր յուլիսեան իրադարձութիւններու ժամանակ ոստիկանութեան գործողութիւնները ղեկավարած եւ հանրութեան քննադատութեան արժանացած ոստիկանին: Իշխանեան նաեւ յիշած է՝ երբ Սարի թաղին մէջ բազմաթիւ քաղաքացիներ բերման ենթարկուեցան, նաեւ վնասուածքներ ստացան, Երանոսեանը անժամկէտ արձակուրդ ուղարկուեցաւ:

Աւետիք Իշխանեան Երանոսեանի պարգևատրումը որակեց ապտակ հասարակութեան: Հանրապետական Յակոբ Յակոբեան, համակարծիք չէ ոչ իրաւապաշտպանի, ոչ ալ Զարուհի Փոստանճեանի հետ: Ոստիկանութեան գործը, ըստ անոր, հասարակական կարգի պահպանումն է, ինչ որ Երանոսեան ըրած է յուլիսեան ցոյցերը ցրելու ժամանակ: Յակոբեան նաեւ բացատրած է, թէ ինչու ոստիկանութեան գործերու հրամանատարը հայհոյած է Զարուհի Փոստանճեանին՝ «Պատգամաւոր, կամ մինիստր, կամ քաղաքացի, կամ լրագրող, կապ չունի, եթէ կարգ է խախտել: Դա իրաւական նորմ է, բարոյական նորմ է: Լեւոն Երանոսեանը, որպէս ոստիկան, իր բոլոր պարտականութիւնները կատարել է»:

Պարգևատրուած բարձրատիճան ոստիկանը անցեալ տարի աչքի ինկած էր պատգամաւոր Զարուհի Փոստանճեանին հայհոյելով եւ ՊՊՄ գունդի տարածքը գրաւած «Սասնայ Մուր» գիւղում խոմբէին աստարողներուն՝ Սարի թաղի ցոյցը ուժով ցրելու հրաման տալով: Պատգամաւոր Զարուհի Փոստանճեանի կարծիքով, կեներալ-լեյտենանտ Երանոսեանը մետալ ստանալու համար ոչ մարդկային, ոչ ալ մասնագիտական արժանիքներ չունի:

«Դժուար է բնութագրել պարկեշտ բառերով: Եթէ տղամարդ լինէի, պարգևատրողին պէտք է հայհոյէի հրապարակաւ: Պարգևատրողն աչն անձն է, ով փորձում է մեր հայրենիքի նկատմամբ սէրը փակի տակ դնել, իսկ պարգևատրուողը պարզապէս գործիք է», - ըսաւ պատգամաւորը:

Հայաստանի Հելսինկեան կոմիտէի նախագահ Իրաւապաշտպան Աւետիք Իշխանեանի համոզմամբ, եթէ հանրային կարծիքը աւելի

Jane's Intelligence Կեդրոնի Վերլուծարան

Հնարաւոր է՝ ԼՂ Հարցի Լուծումը Պարտադրուի Արագ Եւ Առաւել Արիւնալի Յարձակմամբ.

2016 թուականը ճգնաժամային տարի էր Հայաստանի համար, թէեւ ներքին ու արտաքին ճարտարապետների շարքն անակնկալ չէր: Իսկ 2017-ին Հայաստանի անկախ պետական ֆունկցիաներն էլ աւելի կը թուլանան, եւ կը մեծանայ Ռուսաստանի ազդեցութիւնը երկրում, ինչը նշանակում է, որ Հայաստանը աւելի խոցելի է դառնալու տնտեսական եւ ազգային անվտանգութեան առումով, քանի որ Հայաստանը 2013-ին արդէն կատարել է իր արտաքին քաղաքական ընտրութիւնը՝ միանալով Եւրասիական միութեանը եւ արտաքին ու ռազմաքաղաքական որոշումների կայացման մենաշնորհը գիջելով Մոսկուային: «Առաջին լրատուական»-ի հետ գրոցում աշակերտի տեսակէտ յայտնեց Լոնտոնի Jane's Intelligence պաշտպանութեան եւ անվտանգութեան հարցերով վերլուծական կեդրոնի ԱՊՀ-ի եւ Ռուսաստանի հարցերով առաջատար վերլուծարան Լիլիթ Գէորգեանը՝ ամփոփելով 2016-ին Հայաստանում եւ երկրի շուրջը տեղի ունեցած կարեւոր իրադարձութիւնները:

Ուսումնական մի համակարգ, որը շատ արդիւնաւէտ է իշխանութեան պահպանման առումով: Բայց սա արւում է տնտեսութեան, երկրի անվտանգութեան եւ անկախութեան հաշուին: Ըստ էութեան, Հայաստանում միակուսակցական համակարգ է գործում, որի մասն են նաեւ գրեթէ լիովին կառավարելի ընդդիմադիրները, ինչպէս ԱՊՀ երկրների մեծ մասում: Այն տարիների ընթացքում է ստեղծուել եւ արդէն տալիս է իր վատ հետեւանքները, ինչպէս 2016-ը ցոյց տուեց:

Պէտք է նշել, որ սա շատ արդիւնաւէտ, լաւ ձեւաւորուած համակարգ է իշխանութեան պահպանման առումով: Այն յենում է լայնածաւալ նեպոտիզմի, բնակչութեան թուր համեմատ մեծ ուստիականական ուժի, տնտեսական գործունէութեան մոնոպոլիզացիայի եւ ակտիւ մեղրա պրոպագանդայի վրայ: Չնայած լրջագոյն տնտեսական եւ անվտանգութեան ճարտարապետներին՝ ՀՀ իշխանական բուրգը լիովին հսկում է քաղաքական դաշտը, ուստի վերնախաւի համար այս համակարգը փոխելու հիմք չկայ:

Ինչպէս ԵՏՄ այլ երկրներում, ՀՀ իշխանութիւնները եւս անցկացնում են կոսմոսիկ փոփոխութիւններ, ինչը հասարակական դժգոհութիւնների կառավարման ձեւ է: Լուրջ համակարգային փոփոխութիւններ, այսինքն՝ արդար ընտրութիւններ, խորքային պայքար կաշառակերութեան դէմ եւ անկախ իրաւական համակարգ, չեն լինելու: Բացի, այսպէս կոչուած, «հմայքային արշաւներից», ինչպիսիք են, օրինակ, նոր կառավարութեան ստեղծումը, նոր ոճով հանրութեան հետ խօսելը, կաշառակերութեան համար մի խումբ պաշտօնեաների ձեռքաւարումը եւ բարեփոխումների խոստումները, ՀՀ իշխանութիւնները, ամենայն հաւանականութեամբ, էլ աւելի կը խստացնեն հսկողութիւնը իրական ընդդիմադիր մամուլի եւ անհատների վրայ: Պատճառը ահապահող ազդեցութեան մակարդակն է: Ըստ Համաշխարհային բանկի տուեալների եւ չափանիշների՝ ՀՀ բնակչութեան 76 տոկոսը աղքատութեան գծից ցածր է 2015-ի տուեալներով: Սա լրջագոյն վտանգ է համակարգի համար: Շարունակուող արտագաղթը որոշ չափով այս խնդիրը կը թեթեւացնի: Բայց ներկայիս իշխանական բուրգը կը կարունակի յենուել իր աւանդական լծակների վրայ՝ լուրջ ընդվզումները վերացնելու համար:

մով ՀՀ իշխանութիւնները եւ քաղաքացիների մեծամասնութիւնը արդէն կատարել են իրենց ընտրութիւնը՝ 2013-ին միանալով Ռուսաստանի ազդեցութեան գոտուն՝ Եւրասիական տնտեսական միութեանը (ԵՏՄ): Ինչպէս եւ սպասուում էր, ՀՀ-ն աստիճանաբար գիջում է իր արտաքին եւ ռազմական քաղաքական որոշումների կայացման մենաշնորհը Մոսկուային: Ռուսաստանի հետ սերտ ինտեգրացիան օգտակար է ՀՀ վերնախավի համար: Այն նուազեցնում է լուրջ հասարակական ապստամբութիւնների ռիսկը՝ հաշուի առնելով, որ Մոսկուան բացառապէս հակակրօնք ունի դեմոկրատական համակարգային փոփոխութիւնների նկատմամբ, յատկապէս ԵՏՄ երկրներում: 2017-ին ՀՀ անկախ պետական ֆունկցիաներն էլ աւելի կը թուլանան, Մոսկուայի ազդեցութիւնը կը մեծանայ, ինչը նշանակում է, որ տնտեսական, ազգային անվտանգութեան առումով ՀՀ-ն աւելի խոցելի է դառնալու:

- Ապրիլեան իրադարձութիւնները եւ յաջորդած բանակցային փուլերից յետոյ Հայաստանը կամ պաշտօնական Երեւանը, Ձեր տպաւորությամբ, աւելի շահեկա՞ն, թե՞ աւելի թոյլ դիրքերում է: Ռազմավարական առումով վերանայում տեսնո՞ւմ էք մեր դիւանագիտութեան կողմից: Նկատի ունե՞մ Ապրիլից յետոյ, երբ միջնորդները ակտիւացրին դիւանագիտական ջանքերը, յատկապէս ռուսական դիւանագիտութիւնը, եւ սկսուեց ակնյայտ ճնշում գործադրուել հայկական կողմի վրայ՝ տարածքային զիջումներ կատարելու համար, պաշտօնական Երեւանը զգալիօրէն կոշտացրեց իր դիրքորոշումը, առաջ քաշեց երեք նախապայման, որոնց կատարումը միայն կ'իմաստաւորի յետագայ բանակցութիւնները, անգամ զգուշաւորութեամբ ակնարկեց Արցախը ճանաչելու հնարաւորութեան մասին: Աւելի ուշ ԱԳ փոխնախարար Շաւարշ Քոչարեանը յայտարարեց, որ Մարդիկեան սկզբունքները եւ նախկինում կիրառուած բանակցային չափանիշները պիտի վերանայուեն, բայց կարծես թե բանակցութիւնները կրկին վերադառնում են նախկին տրամաբանութեանը, եւ Սերժ Սարգսեանն անձամբ կ'իյնուի հետ հարցազրոյցում յայտարարեց, որ պատրաստ է Կազմի տարբերակով հիմնախնդրի լուծմանը: Այս իմաստով կոնցեպտուալ մօտեցում տեսնո՞ւմ էք մեր կողմից:

- Ղարաբաղեան հարցը տարիներ շարունակ օգտագործուած է ՀՀ իշխանութիւնների կողմից ներքա-

ղաքական տարածաշրջանները լուսնայնաւ համար՝ խաղարկելով ազգայնական քարտը, ինչպէս նաեւ շահարկելով թուրք-ատրպէյճանական ազդեցութիւնը: Հետեւաբար ներքին լսարանի համար ՀՀ իշխանութիւնները առաւել ազգայնական կեցուածք ունեն: Այս կեցուածքը դժուար կը լինէր շահագործել, եթէ հանրութեանը յայտնի դառնար, թէ սկզբունքօրէն ինչ զիջումների է համաձայնուել հայկական կողմը տարիներ առաջ: Իսկ արտաքին յարաբերութիւններում ԼՂ հարցը օգտագործուել է, յատկապէս ԱՄՆ-ի եւ Ֆրանսայի դէպքում, լեզուի մոլորակը ձեռք բերելու համար: Բանակցուող փաստաթղթի փոփոխութիւններից ակնյայտ է, որ հայկական կողմը աստիճանաբար թուլացրել է իր դիրքերը, բայց փոխարէնը ոչ արդար ընտրութիւններում յաղթած նախագահներն ընդունուել են իբրեւ լեզուի մոլորակը դեկլարաներ: Այս պահին եւս ԼՂ հարցն օգտագործուած է Մոսկուայի բարեացակամ վերաբերմունքը ներկայիս իշխանութիւնների նկատմամբ ապահովելու համար: Կարծում եմ՝ սա է հայկական կողմի հակասական յայտարարութիւնների պատճառը, քանի որ դրանք ուղղուած են տարբեր լսարանների:

Հակասական յայտարարութիւնները պայմանաւորուած են մէկ այլ հանգամանքով: ՀՀ իշխանութիւնները գիտակցում են, որ ԼՂ լուծման այն փաթեթը, որին իրենք ըստ էութեան համաձայնուել են եւ հանրային քննարկման մինչեւ վերջերս չէին դրել, կարող է լուրջ հասարակական ընդվզման պատճառ դառնալ: Միւս կողմից՝ ներկայիս կոռուպցիոն փակ համակարգի գոյատեւման եւ իշխանութիւնը ձեռքում պահելու համար ներկայիս քաղաքական էլիտան Մոսկուայի հետ սերտ յարաբերութիւններ ունենալու կարիք ունի: Սրա նախապայմաններից մէկը նաեւ ԼՂ խնդիրը ռուսական միջնորդութեամբ լուծելն է:

Կարծում եմ՝ ապրիլեան պատերազմից յետոյ ՀՀ առաւել կոշտ յայտարարութիւնները ներքին լսարանի համար էին՝ որոշ չափով թուլացնելու հասարակական դժգոհութիւնը, ինչպէս նաեւ ազդակ էին Մոսկուային առ այն, որ ՀՀ հասարակութիւնը դեռ անտեղեակ է կարգաւորման մանրամասներին, եւ այդ փաթեթը «վաճառելը» հանրութեանը հետապրիլեան շրջանում դժուար կը լինէր:

- Ինչպէ՞ս էք պատկերացնում բանակցային յետագայ գործընթացը յաջորդ տարուայ ընթացքում հաշուի առնելով ներկայիս փակուղային վիճակը, հնարաւոր ռազմական սրացումները շփման գծում: Ո՞րը պիտի լինի հայկական դիւանագիտութեան նպատակը յառաջիկայ տարուայ ընթացքում:

- ԼՂ հարցում կոնցեպտուալ նոր մօտեցում ՀՀ-ն չի կարող ունենալ, քանի որ սա կը նշանակի առճակատուել Մոսկուայի հետ: Նման քայլ անելու համար պէտք է ունենալ բազմակողմուող եւ նախաձեռնողական արտաքին եւ ռազմական դիւանագիտութիւն, ինչպէս նաեւ նոր ռազմական տակտիկա: Նման առճակատուած կարող է ստիպել Ռուսաստանին վերանայել իր

Քաղաքական Դաշտի 2017 Թուի Նախընտրական Շրջանի Սերմնացանները

ՍՈՒՐԵՆ ԽՈՒՂԱՆԵԱՆ

Հայաստանը 2017 թիվը թե-
լակոխում է նոր սահմանադրու-
թեամբ, նոր ընտրական օրենսգր-
քով բաց հին աւելի առարկայաց-
ուած մարտահրաւերներով, նրանք
են՝ արտաքին մարտահրաւերը, հիմ-
քում ունենալով դարաբաղեան հար-
ցի քաղաքական կարգաւորումը:

Ներքին մարտահրաւերները
հիմքում ունենալով կոռուստայաց-
ուած համակարգի շրջադարձային
փոփոխութիւնը:

Նախընտրական շրջանի ֆո-
նին մեծ տրամաչափի քաղաքական
գործիչների յայտնուելը, ինչպի-
սիք են Հայաստանի առաջին նա-
խագահ Լ. Տէր Պետրոսեանը: Հա-
սարակութեան մէջ բարեգործ-քա-
ղաքական գործիչ ճանաչուած Գա-
գիկ Ծառուկեանի ոչ համարձակ
բաց պահանջուած մոտքը (վե-
րադարձը) քաղաքականութիւն,
ինքնին վկայութիւնն են այն բանի,
որ Հայաստանի առջեւ ծառայել են
լուրջ եւ ներկայիս իշխանութեան
համար անկանխատեսելի մարտահ-
րաւերներ:

Ըստ կանխատեսումների նա-
խընտրական շրջանի քարոզարշա-
ւը՝ յազեցուած է լինելու թէժ եւ
հակասական տրամադրութիւննե-
րով:

Զգացմունքային եւ ամբոխա-
վարական կարգախօսներից աւելի
իրատեսական գաղափարախօսու-
թիւնների անցման ականատեսն
ենք լինելու: Լ. Տէր Պետրոսեանի
կողմից ուղղորդուած այն հայեցա-
կարգային բանաձեւումը՝ թէ՛ եթէ
զիջես առաջինը՝ կը պահպանես
երկրորդը, եթէ՛ չզիջես ոչ մէկը, կը
կորցնես բոլորը: Այս թէզը հասա-
րակական կարծիքի մշակմանը նոր

լիցք է հաղորդելու: Այն որ «ոչ մի
թիզ հող» կարգախօսը ըստ հու-
թեան նոյնն է ինչ «ծովից ծով
Հայաստան» կարգախօսն է եղել,
միանշանակ է, որի կենսունակու-
թիւնը ժամանակի փորձութեանը
չդիմացաւ: Ներքին Քաղաքական
կոմբինացիաների վարպետ Ս.
Սարգսեանը չափազանց բարդ իրա-
վիճակի առջեւ է կանգնած: Մար-
տահրաւերների ծանրութիւնը նրան
ստիպում են շատ աւելի գրագէտ
լուծումներ որոնել, քան իր եւ իր
սեփական թիմի գրագիտութեան
աստիճանն է:

Ապրիլեան քառօրեայ պատե-
րագմը իր հետեւանքներով, մանա-
ւանդ 800 քկմ հողերի «ստիպողա-
կան գիշումը», ինչպէս նաեւ «Սաս-
նայ Ծռերի» ոչ ստանդարտ գոր-
ծողութիւններին «եւ որ ստան-
դարտներով» պատասխան տալը,
վկայութիւնն են այն բանի, որ
«մեծ կոմբինատորը» հասել է այն
եզրակացութեան, որ եղածը փրկե-
լու համար անհրաժեշտ է որոշակի
զիջումների գնալ:

Յայտնի է, որ զիջումների
կոմբինացիան, մանաւանդ եթէ ճիշտ
ժամանակին չեն արուել՝ ինչպէս
չախմատում այնպէս էլ քաղաքա-
կանութեան մէջ չափազանց խելա-
միտ գործողութիւններ է պահան-
ջում, որպէսզի նուազագոյն կո-
րուստներով իրավիճակը փրկել եւ
հասնել աւելի բարենպաստ պայ-
մանների:

Սերժ Սարգսեանի ներկայիս
Հանրապետական կուսակցութիւնը
որքան էլ բազմանդամ լինի, չունի
որակական այն յատկանիշները որ
կարողանայ դիմագրաւել նման
մարտահրաւերներին:

Շար.ը էջ 19

CCAF-ը կը Դատապարտէ Ֆրանսայի Սօս Ազրայեճանի Դեսպանին Վտանգաւոր Գործելակերպը

4 Յունուար թուակիր հաղոր-
դագրութեամբ մը Ֆրանսահայ
կազմակերպութիւնները համա-
կարգող խորհուրդը՝ CCAF-ը, կը
դատապարտէ Ֆրանսայի մօտ
Ազրայեճանի դեսպանին վտանգաւոր
գործելակերպը:

Հաղորդագրութեան մէջ
կ'ըսուի, թէ CCAF-ը խորապէս
բարկացած է Ֆրանսայի մէջ
Ազրայեճանի դեսպան Ամիր-
պայտի կողմէ ֆարիզի 16րդ
շրջակայքի թաղապետ Գլոտ
Կոսաքէնի եւ Արեւելքի վտանգուած
քրիստոնեաներու համակարգումի՝
Chredo-ի (Coordination des Chretiens
d'Orient en danger) նախագահ,
Փարիզեան շրջանի խորհուրդի
փոխնախագահ Փաթրիք Քարամի
յրուած նամակին բովանդակութենէն
եւ ձեւէն:

CCAF-ը կը դատապարտէ օտար
պետութեան ներկայացուցիչի մը
կողմէ ֆրանսացի ընտրեալներու
վրայ բանեցուած ճնշումը, ինչպէս
նաեւ խնդրոյ առարկայ նամակին
մէջ տեղ գտած ճշմարտութեան
հակասող բազմաթիւ պնդումները:
CCAF-ը կը յայտնէ, թէ Փարիզի
16րդ թաղամասին մէջ Եգիպտոսի
քրիստոնեաներուն նուիրուած
դասախօսութեան մը ընթացքին
նուազ քան մէկ վայրկեան Լեռնային
Ղարաբաղի հարցին արծարծումը
առիթ համարելով՝ նման ան-
համեմատական հակազդեցութիւն
ցուցաբերելը կ'ապացուցէ Ատրի-
պէճանի մոլեռանդութիւնը:

CCAF-ը կը յայտնէ նաեւ, թէ
այս նոր պատահարը խնդրոյ
առարկայ կը դարձնէ Ֆրանսայի
մէջ դեսպանին ներկայ գտնուելու
հարցը, որ անգամ մը եւս իր
իրաւասութիւններէն անդին
կ'անցնի:

CCAF-ը կը յիշեցնէ, թէ
հեռատեսիլի France 24 կայանին
կողմէ կազմակերպուած վիճարկումի
մը ընթացքին ալ ենթական CCAF-
ի համանախագահ, Ֆրանսայի
քաղաքացի Մուրատ Փափագեանը
իր երկրին «թշնամի» որակած էր:
Հուսկ, CCAF-ը Ֆրանսայի
արտաքին գործոց նախարա-
րութեան կոչ կ'ընէ, որպէսզի զգօն
եւ խիստ վերաբերում ցուցաբերէ
Ամիրպայտի գործելակերպին
նկատմամբ:

Ազրայեճանի դեսպանի Գամակը
29 Նոյեմբերին, Փարիզի 16րդ
թաղամասին մէջ, թաղապետա-
րանին եւ Chredo-ի կողմէ

կազմակերպուած՝ Եգիպտոսի
քրիստոնեաներուն նուիրուած
դասախօսութենէն ետք, Ատրի-
պէճանի դեսպանը Դեկտեմբեր 12
թուակիր նամակ մը յղած է Գլոտ
Կոսաքէնին եւ Փաթրիք Քարամին:
Անոր մէջ, Ամիրպայտի գրած է, որ
նշեալ դասախօսութեան ընթացքին
Լեռնային Ղարաբաղի հարցին
արծարծումով՝ անոր կրօնական
երանգ տրուած է, ինչ որ շատ
վտանգաւոր է, եւ թէ ատիկա չի ալ
համապատասխան իրական-
ութեան, քանի որ զարաբաղեանը
հողային ենթախորքի վրայ
հակամարտութիւն մըն է:
Այնուհետեւ ազրայեճանցի դեսպանը
կատարած է «պատմական» քանի
մը յիշեցումներ: Երեք էջոց երկար
նամակին բովանդակութիւնը հոս
կրկնելը անիմաստ է: Կ'ըսենք՝
«կրկնել», քանի որ ատրպէյ-
ճանական ծանօթ քարոզչութե-
ւններու վերարտադրութիւնն է
պարզապէս: Միջազգային եւ այն
ատենուան սովետական օրէնքներու
բռնաբարումով, հայերու կողմէ
Ատրպէճանի դէմ սանձազերծուած
յարձակում, հողերու գրաւում,
Խոճալուի ջարդ, եւ այլն, եւ այլն:
Ապա նաեւ պատմութեան «փառա-
ւոր» դաս մըն ալ տալով, կը պնդէ,
թէ Լեռնային Ղարաբաղի շրջանը
միշտ ալ ատրպէյճանցիներուն
պատկանած է, թէ 1921ին Սթալին
այդ շրջանը ո՛չ թէ յանձնած է
ատրպէյճանցիներուն, այլ որոշած
է շրջանին ատրպէյճանցիներուն
տիրապետութեան տակ պահ-
պանումը: Իր նամակին մէջ,
դեսպանին շարած մարգարիտներէն
է նաեւ հետեւեալ հատուածը.
«Ատրպէճան միշտ ալ ճանչցուած
է լայնախոհութեան, բազմա-
մշակութայնութեան եւ միասնաբար
պարելու արուեստի իր աւանդու-
թիւններով: Իր ամբողջ վաղ
պատմութեան ընթացքին, Ատրպէյ-
ճան հանդիսացած է ապաստան մը
ցեղային եւ կրօնական բազմաթիւ
փոքրամասնութիւններու համար:
90 տոկոս մասնատական (65 տոկոսը՝
չիի եւ 35ը՝ սիւննի) երկրին մէջ
ներկայ է հրէութիւնը՝ երեք տարբեր
համայնքներով, ՆՔ առաջին
հազարամեակէն ի վեր եւ այսօր ալ
կը հաշուէ աւելի քան 20,000 հոգի:
Իսկ քրիստոնեայ համայնքը
(բնակչութեան 5 տոկոսը) կը կազմեն
ռուս ուղղափառները, բողո-
քականները եւ հռոմէական

Շար.ը էջ 19

Bedros S. Maronian
818/500-9585

Siamanto B. Maronian
818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

<p>6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048</p> <ul style="list-style-type: none"> • Life Insurance • Health Insurance • Group & Individual • Long Term Care • Disability 	<p>805 East Broadway Glendale, CA 91205</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estate Planning • Will & Living Trust • Full Annual Review • Mortgage Protection • College Planning 	<p>300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101</p> <ul style="list-style-type: none"> • Workman's Compensation • Employee Benefits • Annuity • IRA • 401K & 403B
--	---	---

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Աճիրաճիցու է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՀՈՎԱՆԱԽՈՐԷ 113 ՍՈՒՐԻԱՀԱՅԵՐՈՒ ՏԵՂԱՓՈԿՈՒՄԸ ԴԵՊԻ ՀԱՅՐԵՆԻՔ

2015-ի աշնան, Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութիւնը (ԱՀԱԸ), Սուրիահայերու Օգնութեան իր ծրագրի ոլորտին, ստեղծեց Syria LifeLine ծրագիրը, օժանդակելու բոլոր անոնց, որոնք Սուրիոյ պատերազմին պատճառով, կամովին կը փափաքէին հաստատուիլ Հայրենիքի մէջ: Այս ընտանիքները կարիքը ունէին նիւթական օգնութեան իրականացնելու իրենց փափաքն ու երազը: ԱՀԱԸ-ը օժանդակեց այս ընտանիքներուն նիւթապէս, ինչպէս նա-

նիքի մէջ
ԱՀԱԸ-ի Բարեսիրական Ծրագիրը Սուրիոյ մէջ կ'ապահովէ
- Մսունդ, ջուր, ջեռուցում եւ այլ հիմնական կարիքներ
- Բժշկական ծառայութիւն
- Կրթաթոշակներ
- Վերաբնակեցում Հայաստանի մէջ
ԱՀԱԸ-ի Բարեսիրական Ծրագիրը Հայաստանի մէջ կ'ապահովէ
- Ժամանակաւոր բնակարաններ եւ տան վարձ
- Բժշկական եւ ատամնաբու-

եւ մատուցեց յատուկ կարգադրութիւններ անոնց ցամաքի ճամբով դէպի Լիբանան ուղեւորութեան եւ ապա ապահովելով դէպի Մայր Հայրենիք չուերթը: Մինչեւ օրս, ԱՀԱԸ-ի սոյն ծրագրին միջոցով 113 Սուրիահայեր արդէն հասած են Երեւանի Զուարթնոց Օդակայանը, ուր շատեր դիմաւորուած են ԱՀԱԸ-ի Հայաստանի մասնաճիւղի պաշտօնեաներուն կողմէ եւ առաջնորդուած ժամանակաւոր բնակարաններ կամ հանրակացարաններ: ԱՀԱԸ-ի Սուրիահայերու Օգնութեան ջանքերը ուղղուած են՝
- Օժանդակութիւն բոլոր անոնց որոնք կառչած կը մնան Սուրիական հայրենիքին
- Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու հետ համատեղ՝ տուեալ համայնքներու մէջ նիւթապէս եւ բարոյապէս օգնել բոլոր անոնց՝ որոնք ապաստան գտած են Սուրիոյ սահմաններէն դուրս այլ երկիրներու մէջ՝ ինչպէս Լիբանան եւ Գանատա
- Օժանդակել բոլոր անոնց, որոնք անապահով պայմաններու բերումով կը ձգեն Սուրիան եւ կը փափաքին հաստատուիլ Հայրենիքի մէջ
- Օժանդակել բոլոր անոնց, որոնք ապաստան գտած են Հայրեն-

ժական ծառայութիւն
- Խորհրդատուութիւն
- Մանուկներու յատուկ սնունդ
- Այլեւայլ կարիքներ
- Զեռնարկատիրութեան դասընթացքներ եւ աշխատանքի տեղաւորման աջակցութիւն
Համակարգելու համար Սուրիահայութեան ուղղուած իր բարեսիրական ծրագիրները Հայաստանի մէջ, ԱՀԱԸ-ը կը համագործակցի Սփիւռքի Նախարարութեան, Թաղապետարաններու, Սիրիահայերի Հիմնախնդիրները Համակարգող Կեդրոնի եւ ՀԱԼԷՊ Հայրենակցական Բարեսիրական Միութեան հետ:
Յայտօր՝ ԱՀԱԸ-ը տրամադրած է աւելի քան երկու միլիոն տոլար Սուրիահայերու Օգնութեան իր ծրագիրներուն: Հակառակ Հայկի ազատագրման եւ տեղացող մահաբեր ռումբերու անմիջական վտանգի խափանման, Սուրիահայ գաղութը մեր սիրոյ եւ հոգածութեան կարիքը ունի դիմանալու երկրի մէջ տիրող սնտեսական սուր տագնապին եւ պատրաստուելու վերանորոգման աշխատանքներու մեկնարկին: Օժանդակութեան կարիքը ունին նաեւ բոլոր անոնք, որոնք տեղափոխուած են Հայաս-

ՈՉ ԵՒՍ Է ԱՆՈՒԱՆԻ ԳԵՂԱՆԿԱՐԻՉ ԺՈՁԷՑ ԺԻՐԱԳՕ

Դեկտեմբերի 24ին, 2016 Գալիֆորնիոյ Գանոկա Բարք քաղաքին մէջ, իր մահկանացուն կնքեց սփիւռքահայ երէց սերունդի անուանի գեղանկարիչներէն ժողով ժիրագօ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:
Հանգուցեալի յուղարկաւորութիւնն ու թաղումը տեղի ունեցաւ Յունուար 7ին, 2017, Հոլիվուտի Ֆորեսթ Լոն գերեզմանատան մէջ: Արարողութեանց նախագահեց Հոգշ. Տ. Տաճատ Մ. Վրդ. Եարտըմեան, որ միաժամանակ իր խոհերն ու մխիթարական խօսքերը փոխանցեց սգակիրներուն:
Անուհետեւ տեղի ունեցաւ հոգեճաշ Կլենտէյլի Ֆէնիչիա ճաշարանին մէջ: Այստեղ «Մասիս» շաբաթերթին եւ Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան եւ ապա The Armenian Observer շաբաթաթերթին կողմէ իրենց սրտի խօսքերով յաջորդաբար ելոյթներ ունեցան Գաբրիէլ Մոլոյեան եւ Օշին Քէշիշեան: Անոնք բարձր գնահատեցին ժողով ժիրագոյի ստեղծագործական արժանիքներն ու նշանակալից ներդրումը սփիւռքահայ մշակութիւնին անդաստանէն ներս, իր որուն տեղը գրաւելով արտասահմանի ժամանակակից հայ նկարիչներու փաղանգին մէջ, որպէս իր ինքնուրոյն ոճն ունեցող արուեստագէտ:

1967ին կը ծնի իրենց միակ գաւազը Արթուրը: Ընտանիքը վերջնականօրէն կը հաստատուի Միացեալ Նահանգներու մէջ 1976ին, միանալու համար նախապէս Լոս Անճելոս հաստատուած ժիրագոյի երկու եղբայրներուն:
Լոս Անճելոսի մէջ ժիրագօ կ'աշխատի որպէս ժամագործ, միեւնոյն ժամանակ կը շարունակէ իր ստեղծագործական աշխատանքները նկարչութեան բնագաւառին մէջ:
Ժիրագօ մասնակցած է բազմաթիւ ցուցահանդէսներու Պէյրութի, Փարիզի, Լոս Անճելոսի, Միլանոյի եւ Երեւանի պատկերասրահներուն մէջ, արժանանալով տեղական մամուլի եւ արուեստագէտներու բարձր գնահատականներուն: Իր գործերը կը գտնուին նաեւ Միջին Արեւելքի, Եւրոպայի եւ Միացեալ Նահանգներու մասնաւոր հաւաքածոներու մէջ:
Ժողով ժիրագոն, սփիւռքահայ նկարչութեան պատմութեան մէջ իր ուրոյն տեղն ունի, որպէս «ապսթրաք» խորհանշակաւ ոճով ստեղծագործող գեղանկարիչ: Յատկապէս ուշագրաւ են ընդծովեայ բուսական արշիսարհը խորհրդանշող ջրաներկերը: Իր երանգապնակի գոյները զուսպ են ու խորհրդաւոր, որոնք կ'արտացոլացնեն նաեւ իր ներաշխարհն ու նկարագրի առանձնապատկութիւնները: Բնաւորութեամբ եղած է բարի եւ աւանդապահ:
Իր մահով ընտանիքը կը կորսնցնէ սիրելի հարազատ մը, իսկ հայ նկարչութիւնը տաղանդաւոր եւ վաստակաշատ արուեստագէտ մը:
Բարի երթ յաւերժի ճամբորդ սիրելի ժողով ժիրագոյին:
Գ.Մ.

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ
ԺՈՁԷՑ ԺԻՐԱԳՈՅԻ
Ծնած է Դեկտեմբեր 4, 1930ին Պէյրութ: Իր ծնողները եղած են Մեծ Եղեռնէն վերապրողներ այն-թաղի Արթին եւ Մարի ժիրագօ: Անոնք բախտաւորուած են վեց մանչերով:
1960 թուականին ժողով Փարիզ մեկնած է, շարունակելու համար իր ուսումը գեղարուեստի մէջ: Ան Փարիզի մէջ աւարտած է Ֆրանսայի «Լէզօլ Տէ Պօզար» դպրոցը:
Լիբանան վերադառնալէն վեց տարի ետք 20 Նոյեմբեր 1966ին, Պէյրութի մէջ կ'ամուսնանայ Շնորհիկ Պապուչեանի հետ: Կարճ ժամանակ մը Փարիզ բնակելէ ետք 1967 Օգոստոսին կը վերադառնան Պէյրութ:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
Address: -----
City: ----- State: ----- Zip Code: -----
Country: -----
Tel: ----- Email: -----

Massis Weekly

Volume 37, No. 1

Saturday, JANUARY 14, 2017

Minsk Group Co-Chairs Call on Armenia and Azerbaijan to Stabilize the Situation on Frontlines

VIENNA (RFE/RL)—U.S., Russian and French mediators have deplored a recent “attempted incursion on the Armenian-Azerbaijani border” but stopped short of blaming Armenia or Azerbaijan for the deadly incident.

“Violations of the ceasefire are unacceptable and are contrary to the acknowledged commitments of the Parties, who bear full responsibility, not to use force,” the three co-chairs said late on Monday in a joint statement on the December 29 incident, which left three Armenian and at least one Azerbaijani soldier dead.

“The Co-Chairs urge the leaders of Armenia and Azerbaijan to strictly observe the agreements reached during summits in Vienna and St. Petersburg in 2016, including obligations to finalize in the shortest possible time an OSCE investigative mechanism,” they said.

“We call upon the Parties to cease mutual accusations and undertake all necessary measures to stabilize the situation on the ground,” added the statement.

The mediators also urged the Armenian side to repatriate “without delay” the body of the Azerbaijani serviceman that was left lying in Armenian territory after the skirmish.

Armenian officials say the fact that he was shot dead at an Armenian border post in the northern Tavush province proves that it was attacked by Azerbaijani forces. Foreign Minister Edward Nalbandian made the same point when he reacted to the co-chairs’ statement on Tuesday.

“We agree with them in that

Continued on page 4

EP Deputy: Baku Destabilizes the Situation on the Border During the Holidays

YEREVAN (News.am) -- Baku is trying to destabilize the situation on the border during the holidays, member of the European Parliament Frank Engel (Luxembourg, Group of the European People's Party) told Armenian News.am.

“I suppose the Azerbaijani attacks follow a pattern which essentially consists of trying to instill the generalized feeling in Armenians that they should never be allowed to lead a carefree life around moments of celebration as long as Azerbaijan considers its situation unsatisfactory,” Frank Engel said emphasizing that he remembered when “President of the Nagorno-Karabakh Republic Bako Sahakian wanted to travel to Brussels last November, there were attacks on Artsakh and the President cancelled his trip due to the volatile security situation - which is exactly what Baku wanted and intended.”

Engel also stated that Azerbaijan should recognize the need for direct negotiations with Karabakh. He did not see any use in “resuming” what has

never been a peace process anyway.

“Certainly not as long as Azerbaijan does not accept direct talks with Artsakh,” he said. “And Armenia should strongly insist that the continuation of its otherwise useless membership of Russian led “Eurasian Union” is conditioned by unfaltering Russian support of Armenia in Caucasus conflicts,” Frank Engel added.

Armenians Celebrate Christmas at Holy Etchmiadzin

YEREVAN (RFE/RL) -- Faith in Christianity remains vital for the survival and prosperity of the Armenian people, Catholicos Karekin II, the supreme head of the Armenian Apostolic Church, insisted on Friday as he celebrated a Christmas mass at the Holy Etchmiadzin cathedral.

In his homily read out during the service, Catholicos Karekin II said Armenians must stick to what has been their dominant religion since the beginning of the 4th century. He also deplored violent conflicts, terrorism, injustice and other “sinful ways of evil” persisting around the world.

“The message of renewal in the Gospel and the apostolic exhortation have perpetually resonated with and sustained our people,” Karekin II told hundreds of worshipers -- among them Prime Minister Karen Karapetian and

other senior government officials -- attending at the liturgy.

“Life renewed by the Gospel for centuries has granted our people the fortitude of faith, strength of soul, and courage to be able to withstand tribulations, to endure hardships, and to create accomplishments worthy of written remembrance.”

“With this same spirit, we confront the illegal blockade of our homeland and military provocations that cost lives,” he said in a clear reference to Armenia’s unresolved conflicts with Azerbaijan and Turkey.

“Let us be strengthened by the Lord, so that our hopes become a reality and our national goals are accomplished,” added Garegin. “May we ... keep the faith in our souls bright

Continued on page 4

Armenian Rose Float “Field Of Dreams!” Wins Past Presidents Trophy

PASADENA -- The Pasadena Tournament of Roses has announced the winning float entries that participate in the 128th Rose Parade presented by Honda, themed “Echoes of Success,” and the American Armenian Rose Float Association's entry “Field Of Dreams!” has won Past Presidents Trophy for most creative design and use of both floral and non-floral materials.

The 2017 Pasadena Tournament of Roses theme, “Echoes of Success,” tells the story of how our character has developed through the selfless contributions of others and celebrates their inspirational gifts. It is a celebration for those people, institutions and organizations that help in the success of others.

Featuring three children atop a majestic Artsakh (Karabakh) stallion

in the foreground descending from historic Mt. Ararat in the background where Noah’s Arc came to rest. Mt. Ararat has long stood as a spiritual symbol of faith for people around the world. Also growing out from the soil of this snow-capped mountain, a pomegranate tree with a peacock, a symbol of good fortune and fertility for Armenians around the world. The children atop the stallion wearing traditional Armenian garments hold symbols representing literature, music and science, paying tribute to fields in which this historic and ancient people have contributed to the collective human experience. This year's uplifting theme “Echoes of Success” is represented in this positive portrayal paying homage to accomplishments of Armenians in the fields of music, literature and science.

Armenian Military Equipping Border Posts with State-of-the-Art Hardware

YEREVAN (Armenpress) -- Arming the border posts with modern equipment is a permanent process, which has neither a beginning nor an end, defense minister Vigen Sargsian said during a visit to the Republican military recruitment center on January 8.

This process is under the permanent spotlight of the General Staff and the Defense Ministry.

"The more equipped the frontline is, the less the probability of infiltration from the border. Since April, we see that this event is proved by facts, numbers of attempts and steps aimed at their response", Sargsyan said.

The situation in the border has

been relatively calm during holidays. It doesn't mean that ceasefire violations didn't occur – Azerbaijan continues periodic gunfire. "Those are mainly non-targeted and overall background gunfire. Our Armed Forces take targeted response actions only in case of the necessity of engaging a target, and not just respond to gunfire by gunfire, since that's just a way of increasing escalation and ungrounded tension", Sargsian said.

According to the minister, the political approach of Armenia's leadership is that each ceasefire violation is a violation of international obligation, and it must be given a political assessment and response.

Armenia Praises CSTO Secretary General's Condemnation of Azerbaijani Incursion

YEREVAN (RFE/RL) -- Defense Minister Vigen Sargsian has praised Nikolay Bordyuzha, the secretary general of the Collective Security Treaty Organization (CSTO) until last week, for condemning an armed Azerbaijani incursion into Armenia.

The December 29 incident left three Armenian and at least one Azerbaijani soldier dead at an Armenian army post in the northern Tavush province bordering western Azerbaijan. Officials in Yerevan say the fact that the Azerbaijani serviceman's body was left lying in Armenian territory proves that the post was attacked by Azerbaijani troops.

Azerbaijan's Defense Ministry denied launching an incursion in the mountainous area, however. It claimed that an Armenian "reconnaissance squad" was ambushed by its forces while trying to cross into Azerbaijan.

Bordyuzha implicitly blamed Baku for the "provocative" incident "in the territory of a CSTO member state." In a December 29 statement, he also referred to Nagorno-Karabakh as a republic.

"I think that the statement by the CSTO secretary general was very clear," Sargsian told reporters on Sunday. "The secretary general is one of the most important CSTO institutions who expresses the organization's views during the period of time between [CSTO] sessions."

The Azerbaijani Foreign Ministry was quick to criticize Bordyuzha's reaction, calling it "subjective." It also rejected as "unacceptable" his reference to "the Nagorno-Karabakh Republic."

Bordyuzha's statement came just

four days before his resignation. His deputy, Valery Semerikov, took over as acting secretary general of the Russian-led military alliance on January 2.

In accordance with the CSTO's statutes, an Armenian official was supposed to replace Bordyuzha as secretary general in late 2015. However, the presidents of the bloc's six member states -- Russia, Armenia, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan and Tajikistan -- decided to extend Bordyuzha's tenure by one year. They again failed to agree on his permanent replacement at a summit held in Saint Petersburg late last month.

The Nagorno-Karabakh conflict is thought to be the main reason for the delay, with some CSTO member states, notably Kazakhstan, reportedly blocking Armenia's appointment in a show of support for Azerbaijan. Kazakhstan and other Central Asian states have repeatedly signed pro-Azerbaijani declarations on Karabakh in the past, prompting criticism from Armenia.

Armenia-Iran-Turkmenistan to Grow Cooperation in Energy Sector

YEREVAN (Combined Sources) -- Prime Minister Karen Karapetian met with Iran's and Turkmenistan's ambassadors in Yerevan on Monday for talks that apparently focused on possible supplies of Turkmen natural gas to Armenia via Iran.

The Prime Minister said the high level of relations with Iran and Turkmenistan allows to further deepen the economic ties and launch cooperation in trilateral format.

"We are interested in developing the Armenia-Iran-Turkmenistan trilateral economic cooperation. We have the capacity to increase the volume of commodity turnover between our countries and this meeting is a testament to the importance we attach to our cooperation," he said.

"The meeting focused on the possibilities and prospects for the development of trilateral cooperation in the field of energy," the Armenian government said in a statement. "The interlocutors discussed issues related to supply of energy resources and joint projects."

Ambassadors Seyed Kazem Sajadi of Iran and Muhammad Niaz Mashalov of Turkmenistan, in turn,

reiterated the willingness of their respective countries to expand the cooperation with Armenia and discuss the future steps in that direction.

Hydrocarbon-rich Turkmenistan was Armenia's principal supplier of natural gas in the 1990s, until the Armenian government signed a long-term deal with Russia's Gazprom monopoly. The latter currently supplies more than 80 percent of gas used in Armenia for power generation, heating and other purposes.

The rest of Armenian gas imports come from Iran through a pipeline built in 2008. The Armenian government announced last year plans to increase their volume. Armenian and Iranian energy officials discussed them in Tehran in late October and early November.

Visiting Yerevan on December 21, Iran's President Hassan Rouhani said he and his Armenian counterpart Serzh Sarkisian agreed in principle to increase Iranian gas supplies to Armenia.

Rouhani also announced that his country is ready to serve as a transit route for Armenia's gas imports from Turkmenistan. He did not go into details.

President Sarkisian Awards Medal to Notorious Police General

YEREVAN (RFE/RL) -- President Serzh Sarkisian has awarded a state medal to the controversial commander of Armenian interior troops who played a key role in last July's violent dispersal of an opposition demonstration in Yerevan.

General Levon Yeranorian, who is also a deputy chief of the national police, received the Medal for the Excellent Maintenance of Public Order through a presidential decree publicized late last week. The decree noted his "significant" contributions to "law and order" in the country.

Yeranorian was among high-ranking police officers that personally ordered and oversaw the use of what many in Armenia consider excessive force against scores of people who took to the streets to voice support for opposition gunmen occupying a police station.

Late on July 29, the protesters marched to Yerevan's Sari Tagh neighborhood close to the besieged police facility in the Erebuni district. Firing stun grenades and tear gas, riot police dispersed the crowd after it ignored

their demands to leave the "dangerous" area and go back to the city center.

More than 60 people were injured and hospitalized as a result. As the crowd fled Sari Tagh at least 14 journalists were ambushed and beaten up by a large group of plainclothes men wielding sticks.

Armenia's leading opposition parties as well as local and international human rights groups strongly condemned the crackdown. The Armenian police responded by launching an "internal inquiry" into the violence. Five police officers, including Yeranorian's brother Lernik, were suspended as a result.

The Sari Tagh violence broke out moments after Yeranorian shouted abuse at Zaruhi Postanjian, an opposition parliamentarian and one of the organizers of the protest.

"It's hard to characterize [the award] with decent words," Postanjian told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am) on Wednesday. "If I were a man, I would publicly swear at the one who awarded [the medal.]"

Society for Armenian Studies (SAS) Holds 42nd Annual Meeting in Boston

BOSTON -- The Society for Armenian Studies (SAS) held its 42nd Annual Meeting in Boston, Massachusetts on Thursday, November 17, 2016. Scholars from throughout the United States and abroad participated in the Annual Meeting, which was held in conjunction with the Middle East Studies Association Annual Conference.

SAS President Barlow Der Mugrdechian welcomed members to the Annual Meeting, which was held immediately following the SAS organized conference on "Armenians in America."

Der Mugrdechian announced that Khatchig Mouradian and Vahe Sahakyan were elected to the SAS Executive Council for 2017. Outgoing Executive Council member Bedross Der Matossian was thanked for his many years of service on the Executive Council. The new Executive Council for 2017 is comprised of President, Barlow Der Mugrdechian; Vice-President Vartan Matiossian; Treasurer, Sergio La Porta; Secretary, Khatchig Mouradian, and advisors Lilit Keshishyan, Vahe Sahakyan, and Arpi Siyahian.

Reports were given on SAS publications such as the SAS Newsletter and the peer reviewed Journal of the Society for Armenian Studies (JSAS). JSAS Editor Sergio La Porta reported that JSAS Volume 24 (2015) had been published and that JSAS Volume 25 (2016) is in production. The Society expressed its appreciation to the Dolores Zohrab Liebmann Fund for its annual subvention of the JSAS.

Der Mugrdechian reported that the SAS had gained four regular members and seven student members for the year. Graduate students who participate in conferences are eligible to become student members without having to pay dues their first year as members.

In 2016 SAS cosponsored the February 12 UCLA Graduate Student Colloquium in Armenian Studies; the March 18-19 conference, "Empire, Politics, and War: The Armenian Genocide within the Context of the Ottoman Empire" with the Armenian Studies Program at California State University, Fresno; and the April 8 Mediterranean Seminar on "Politics, Identity, and Religion" at California State University, Fresno. It also organized a round-table with the Ottoman Turkish

Studies Association on "Knowledge Production, Exclusion, Inclusion: The Repositioning of Armenians in Ottoman and Turkish Historiography" at the Middle East Studies Association (MESA) Annual Conference.

The SAS Executive Council presented plans to establish a permanent endowment to benefit the Society's activities. They also plan to circulate a survey of members to develop future plans for the Society.

The meeting concluded with an open discussion among members concerning a variety of issues.

The SAS and the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) cosponsored a reception at NAASR's Belmont headquarters on Friday, November 18. SAS members and NAASR Leadership Council members attended the reception and heard brief remarks about future plans from leaders of the respective organizations. Scholars introduced themselves and discussed their research interests.

The SAS sponsored a panel on "New Issues, Perspectives and Sources in Armenian Studies" at the 2016 MESA Conference, chaired by Barlow Der Mugrdechian (California State University, Fresno), with the participation of Varak Ketsamian (Princeton University), Anna Aleksanyan (Clark University), discussant Ümit Kurt (Post-doctoral fellow at Harvard University).

Ketsamian's paper on "The Hunchakian Revolutionary Party from 1891-1895" focused on the precursors to the Sassoon massacre of 1894, utilizing a micro-historical approach. The role of the Hunchakian party in the period of 1891-1893 is crucial to an understanding of the events in Sassoon.

Anna Aleksanyan's presentation on "Ritualized Rapes and Body Destruction of the Armenian Women during the Genocide," analyzed the role that rape played during the Armenian Genocide. She also discussed comparative cases, for example in the former Yugoslavia, where rape was also a systematic part of the violence.

Ümit Kurt was the discussant for the panel and delineated the major changes in genocide studies in the last few years, especially reflecting on new evidence that has been recently published and the growing number of young scholars in the field.

AMAA's "Syria LifeLine" Relocates 113 Syrian Armenians to the Homeland

PARAMUS, NJ -- In the fall of 2015, the Armenian Missionary Association of America (AMAA), as part of its Syria Relief efforts, established the Syria LifeLine program to help willing individuals and families who are victims of the war in Syria to resettle in Armenia. These families had little or no money. The AMAA provided them with all the financial and logistical assistance for ground transportation to Lebanon and subsequently a flight to the safety of the Homeland. To date, through AMAA's Syria LifeLine, 113 Syrian Armenians have arrived at Zvartnotz Airport in Yerevan, where they were welcomed by AMAA-Armenia staff and social workers and escorted to temporary homes and shelters.

AMAA's Syria Relief efforts are directed to four areas:

- Aid to those who wish to stay in Syria and need assistance
 - In conjunction with Armenian Evangelical churches in the communities, aid to those who have found refuge outside the borders of Syria, such as Lebanon and Canada
 - Help to those who are forced to leave Syria and willfully wish to relocate in the Homeland
 - Help settle all those who have arrived in the Homeland
- AMAA's Relief Programs in Syria provide:
- Food, water, heating and other

basic necessities

- Medical assistance
 - Educational assistance
 - Resettlement in Armenia
- AMAA's Relief Programs in Armenia provide:
- Temporary housing and rent subsidies
 - Medical and Dental assistance
 - Provisions
 - Infant formula
 - Counseling
 - Entrepreneurship training and job placement support

To coordinate its relief efforts in Armenia, the AMAA cooperates with the Ministry of Diaspora, the Aleppo Compatriotic Union, the Center for Coordination of SyrArmenians' issues, and the social services departments of the Administrative Districts of the City of Yerevan.

To date, the AMAA has provided over two million dollars for its Syria Relief efforts around the globe. Financial assistance is still needed to ensure our continuous efforts to reach out and help those who are still in Syria and those who are struggling daily to settle in Armenia and re-establish their lives. Your caring gift, no matter how large or small, will help provide much needed relief to these families who have undergone so much suffering and unrest. They are also in need of your daily prayers.

Works by Iranian Armenian Pioneers of Modern Art on Display at Tehran Gallery

TEHRAN (Tehran Times) – An exhibition of works by some Iranian Armenian pioneers of modern art opened at Tehran's Maryam Gallery on Friday.

Entitled "Sodality", works by Lilit Therian, Serjh Avakian, Edman Aivazian, Simon Aivazian and Garnik der Hacoopian have been put on display, Persian media reported.

In the Armenian tradition, the holy birth of Jesus Christ is celebrated on January 6.

The ceremony was attended by the Armenian Archbishop of Tehran, Sebouh Sarkissian, and director of the Art and Cultural Organization of Tehran Municipality Mahmud Salahi.

In his brief words at the ceremony Salahi said that the Christian artists of Iran narrate the history of Iran through their arts, adding, "I see no separation between my compatriots, we have been

together and fought against the enemy during the (Iran-Iraq) war and some of the martyrs are Iranian Christians.

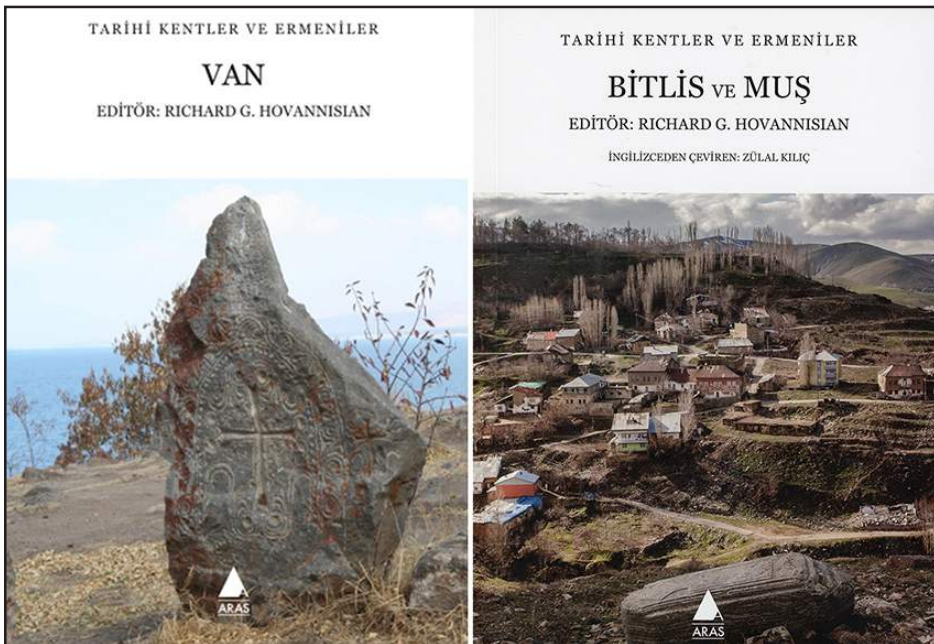
"Now, the relations between Iran and Armenia are good and visa requirements for both citizens have been lifted. Iran emphasizes peaceful coexistence with all the people in the world. I hope the artists can help draw the attention of the world to peace and friendship," he added.

Armenian Archbishop of Tehran Sebouh Sarkissian expressed his congratulations over the arrival of the New Year and the birth anniversary of Jesus.

He also thanked the organizers of the exhibit and said that the Armenians (Iranian Christians) have made good progress in art with over 90 masters of art.

The opening ceremony ended by honoring the artists whose works have been put on display.

Richard Hovannisian's Van and Bitlis-Mush Volumes Published in Turkish

LOS ANGELES -- Two volumes, Armenian Van and Armenian Bitlis & Mush, have been released in Turkish translation by Aras Publishers in Istanbul. Both volumes, edited by Richard G. Hovannisian, are from the UCLA international conference series "Historic Armenian Cities and Provinces," begun by Professor Hovannisian in 1997. The first conference focused on Armenian Van/Vasurakan (first published in English by Mazda Publishers in 2000), followed in 1998 by the second conference on Armenian Baghesh/Bitlis and Taron/Mush (published in 2001). Aras Publishers plans to translate into Turkish all fourteen volumes in the UCLA series, the most recent of which was released in 2016 by Mazda Publishers under the title, Armenian Communities of the Northeastern Mediterranean: Musa Dagh-Dört-Yol-Kessab.

Contributors to the Van and Bitlis-Mush volumes discuss the political geography and dynastic history and culture of the two regions from antiquity to the twentieth century, their art

and architecture, classical historians and colophons, interactions with foreign powers, tribulations under Ottoman rule, role in Armenian liberation movements, fate during the Armenian Genocide and self-defense in World War I, and their presence in modern literature.

The two volumes were released to the public in Istanbul on November 9-10, 2016, during an international conference on Van sponsored by the Hrant Dink Foundation. During his keynote address, Professor Hovannisian reflected on growing up in the San Joaquin Valley of California among the immigrants and survivors from Van, Bitlis, and Mush. He then assessed the multifaceted information and insights gained from the 70 oral history interviews that he and his students at UCLA conducted with natives of the city and numerous villages of the province of Van.

Aras Publishers is currently translating the third volume in the UCLA series, Armenian Tsopk/Kharpert.

Armenians Celebrate Christmas

Continued from page 1

and, like the wise men, make fidelity and devotion to our Lord Jesus Christ our life's path and destination."

The Apostolic Church, to which the vast majority of Armenians nominally belong, has traditionally marked Christmas on January 6. Celebrations of the holiday start late on January 5 with Christmas Eve candlelight services held in churches in and outside Armenia. Christmas has been a public holiday in the South Caucasus country ever since the break-up of the Soviet Union.

"Through Christ, the world, roiling in a tempest of sin, was renewed and humanity was graced with the chance to become new again by heeding the message of establishing peace, love and goodwill in the world," Karekin II declared during the mass broadcast live by Armenian television.

"Sadly, however, the sinful ways

of evil persist in opposition to God," he said. "Wars, conflicts, and terrorism are unceasing; human rights are being violated, and genocides and cultural destruction have yet to receive their just condemnation. Greed and the craving to for riches lead to fraud and abuse causing human tragedies, polarization of society and social injustice.

"Alongside kindness and honesty we witness hatred and treachery, and beside humility and dedication, we witness blind ambition and obsession for power."

Adherence to Christianity represents "the hope of renewal" for the world, Garegin went on. "Christ's redemptive work in the world is the model for envisioning one's own mission in the establishment of national and universal good and working together to create the paths of happiness, progress, and achievements," he said.

Cellist Narek Hakhnazaryan to Perform in Keyboard Concert Series at Fresno State

FRESNO -- Cellist Narek Hakhnazaryan will perform in concert as part of the Philip Lorenz Memorial Keyboard Concert Series at 3:00PM on Sunday, January 29 in the Concert Hall on the Fresno State campus. Hakhnazaryan, who will be accompanied by pianist Noreen Polera, will be performing works by Tchaikovsky, Shostakovich, Massenet, Cassadó, and Harutyunyan.

The concert is co-sponsored by the Armenian Studies Program of Fresno State and the Thomas A. Kooyumjian Family Foundation.

Narek Hakhnazaryan was launched onto the international scene after winning the Gold Medal at the 2011 Tchaikovsky International Cello Competition in Moscow. Born in Armenia and educated at the Moscow Conservatory and the New England Conservatory of Music in Boston, he has already performed in venues such as Carnegie Hall in New York, Concertgebouw in Amsterdam, Salle Pleyel in Paris, Wigmore Hall in London, Konzerthaus in Vienna, and Konzerthaus in Berlin. Hailed as a "seasoned phenomenon" (The Washington Post) and praised for his "intense focus and expressive artistry" (The New York Times), he was recently invited to join the prestigious BBC New

Generation Artists Scheme.

General tickets for the Concert are available for \$25 per person, for seniors at \$18 per person, and students \$5 per person. Ticket reservations for the Concert may be made by calling 278-2337.

Tickets may also be purchased online at the following website: <http://www.keyboardconcerts.com/special-events.aspx>. Free parking will be available in Lot P1 (Shaw and Maple entrance to campus). For more information please contact the Armenian Studies Program at 278-2669 or visit fresnostate.edu/armenianstudies.

Lecturer - Immigrants into 'Ethnic' - Americans: Negotiating Race, Language, Religion and Belongings

ANN ARBOR, MI -- Armenian Studies Program at University of Michigan is presenting a lecture by Vahe Sahakyan titled "Immigrants into 'Ethnic' - Americans: Negotiating Race, Language, Religion and Belongings" on Wednesday January 18, 2017, 4-6pm at 1636 International Institute, 1080 S. University Ave. Ann Arbor.

Problematizing the linear approach to immigrant integration and assimilation, this lecture will explore the dynamic processes of identity negotiations among immigrants and their descendants during the period between the 1890s and 1930s. In a time of intensifying fears around newcomers and their negative impact on American identity and culture, immigrants endured prejudice and discrimination, voluntarily and involuntarily engaging in the Americanization process.

Through a comparative perspective, this lecture will focus on Armenian immigrants and the institutions they founded in America to demonstrate how in the processes of negotiating race, language, religion and belongings, they

produced distinct forms of Americanness and Armenianness.

Complicating the concepts of ethnicity and nation, this lecture will bring to bear the lived collective experiences and voices of immigrants to highlight alternative spaces of belonging that move beyond idealized identities.

Vahe Sahakyan Lecturer in the Department of Near Eastern Studies, U-M, he received his PhD in Near Eastern Studies from the University of Michigan in 2015. Dr. Sahakyan is broadly interested in the dialectics of empire and nation, and the movements and circulation of people, discourses and resources across imperial and national boundaries.

By placing the Armenian experiences in a comparative and transnational perspectives, his dissertation and several articles in progress, highlight the alternative forms and spaces of belonging, multiplicity of identities and discourses on homeland, ethnicity and nation, as they emerge within and beyond imperial and national contexts in the processes of intellectual exchanges, migrations and diasporization.

Minsk Group Co-Chairs

Continued from page 1

ceasefire violations are unacceptable," Nalbandian said in written comments to the Armenpress news agency. "We agree that agreements reached in Vienna and Saint Petersburg, including on the introduction as soon as possible of a mechanism for investigating [armed] incidents, must be implemented unconditionally."

"Such a mechanism would allow

[the parties] to cease, as the co-chairs put it, mutual accusations," he said. "Though, when an Azerbaijani saboteur is neutralized inside Armenian positions, it is clear to everyone, even without that mechanism, who launched the attack."

Nalbandian insisted that the Azerbaijani side continues to oppose this and other safeguards against truce violations in the Nagorno-Karabakh conflict zone.

SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND

Save Support Sustain

Syrian Armenian Relief Fund
P. O. Box 1948
Glendale, CA 91209-1948

www.syrianarmenianrelieffund.org

ՔՐԻՍ ՊՈՏՃԱԼԵԱՆԻ «ՉՊԱՐՏ ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆԸ»

ԴՈՎՏ. ԳՐԱՅՐ ԾԵՊԵՏԱՆ

«Նիւ Եորք Թայմզ» միջազգային տարբերակը, ծանօթ է, որ լրատուական աշխարհի մէջ ունի իր վարկը: Եւ անոր մէջ երեւոյց հաղորդում, հրապարակագրութիւն եւ յօդուած՝ նաեւ իր կշիռը: Եւ այս իմաստով 7 Դեկտեմբեր 2016-ի թիւին մէջ երեւցած ամերիկահայ եւ միջազգային համբաւ վայելող գրող Քրիս Պոտճալեանի մէկ յօդուածը թէեւ իմ ուշադրութիւնս գրաւեց (երեւի հպարտութեամբ), բայց եւ այնպէս կ'ենթադրեմ, որ հայուն «դիմագիծը» դրաւ միջազգային քարտէսի վրայ՝ եթէ մէկ կողմէ պատմական իրողական իմաստով, բայց նաեւ ներկայի քաղաքական-ուսումնասիրական, իրաւական ու ճշմարիտ պահանջատիրութեան համար:

Իսկ յօդուածը: «Հպարտ ուխտագնացութիւն դէպի իմ հայրենական հողը»:

Քրիս Պոտճալեան կը նկարագրէ իր այցելութիւնը-ուխտագնացութիւնը դէպի Արցախ՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւնը: Եւ ինչպէս ինք կը նկարագրէ «փոքր, չճանչցուած հանրապետութիւն»: Բայց այցելութիւնը եւ անոր նկարագրութիւնը կը սկսի ապրիլեան պատերազմին պատճառով ներկայի դատարկ Թալիշէն՝ սահմանամերձ տարածաշրջանէն, պատերազմական գոտիի պաշտպանողական իրամատին ետեւէն, ուր ան կը գրուցէ գնդապետ Գեղամ Գրիգորեանի հետ:

«Եթէ խաղաղութիւն կ'ուզես, պէտք է պատրաստ ըլլաս պատերազմի»:

Քրիս Պոտճալեան եթէ մէկ կողմէ կը նկարագրէ իր գրոյցը գնդապետ Գեղամին հետ, յատկապէս անոր ներաշխարհը, բայց մէջընդմէջ յետադարձ ակնարկ կը կատարէ պատմութեան եւ անոր հովտայիններուն՝ թէ ինչպէ՛ս Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետութիւնը անցաւ տարբեր ժամանակահատուածէ՝ հասնելով անցեալ

Ապրիլի չորսօրեայ պատերազմին: Ան շեշտը կը դնէ ազերիական բարբարոսութեան վրայ, որ խթան եղած էր միջազգային հետազոտութիւններու եւ անոր քննարկման: Եւ յօդուածը, որուն մէջ չեն պակսիր գիտական-առարկայական տուեալները, կայ Պոտճալեանի յստակ դիրքորոշումը: «Ես չեմ ուզեր դիրքորոշուիլ Լեռնային Ղարաբաղի կողմ, քանի կայ արեան իմ պատկանելիութիւնս: Ես կը հաւատամ, որ պատմութիւնը հայերուն կողմն է»:

Իսկ Պոտճալեանի «արեան պատկանելիութիւնը»...:

«Ղարաբաղ այցելեցի այս ամառ նոյն պատճառով եւ նպատակով, որ ամէն տարի կ'այցելեմ Հայաստան եւ պատմական կիլիկիան ու հայկական մշակութային կոթողներու մնացորդացները, որոնք տարածուած են ամբողջ թրքական արեւելեան կողմը»:

Պոտճալեանի «ուխտագնացութիւնը» ունի իր խթանը:

«Այս ամբողջ տարածաշրջանը իմ արեանս մէջն է: Իմ այցելութիւնս ուխտագնացութիւն է: Ես ամերիկահայ եմ եւ միայն միջին տարիքիս է, որ կապուեցայ եւ յարեցայ այս հնագոյն երկրին»:

Ուշագրաւ երեւոյթը: Պոտճալեանի արեան մէջ ծնած եւ մեծցած ազգային-մշակութային իր ինքնութիւնը: Հայկական գիտակցութիւնը:

Հոս արժէ բանալ փակագիծ մը:

Կարելի չէ մշակոյթին եւ անոր հետ առնչուող ինքնութեան հասկացողութիւններուն տալ գիտական եւ առարկայական վերլուծում (Մաքս Ուէպլըր, 2011): Նոյնպէս՝ մշակոյթի եւ մշակութային սերտորոշութիւններ չեն կրնար պարփակել մէկ եւ միատեսակ մօտեցում այն բոլոր նիւթերուն, գորս ան՝ մշակոյթը կ'ընդգրկէ եւ որոնց կ'առնչուի: Եւ ասոր պատճառը կը կայանայ այն իրականութեան մէջ, որ մշակոյթը ընկերային գիտութիւն է եւ գլխաւորաբար կ'առնչուի եղելութիւններու եւ իրականութիւններու իւրաքանչիւր հաւաքականութեան համար, որ կազմուած է մարդոց կեանքերէ՝ տուեալ ժամանակահատուածի եւ միջավայրի մէջ, եւ որ իրենց (իմա մարդոց) համար այս առնչուածութիւնը եւ կապուածութիւնը նոյնինքն այս մշակոյթի հետ կը դառնայ իւրաքանչիւր միջոցառում եւ որդեգրում (Ճոն Սթորէյ, 1994):

Քրիս Պոտճալեան իր «միջին» տարիքին կրցաւ «յարիլ» իր

ազգային-մշակութային ժառանգութեան, այդ ալ՝ իր ծնած ու ապրած միջավայրին ու ժամանակահատուածին մէջ՝ իրեն յատուկ դիրքորոշումով: Որովհետեւ մշակոյթը՝ ազգային ինքնութիւնը, տեղ մը կրցաւ կամրջել իր անձին եւ իր կեանքի մէկ իրավիճակին հետ: Արդարեւ, մշակոյթը՝ որպէս ընկերային գիտութիւն, չի կրնար ունենալ մէկ տեսակի տարագ, որ պիտի յարմարի իւրաքանչիւր հայու, սփիւռքահայու, առանց նկատի ունենալու անոր ապրած վայրն ու միջավայրը ու անոր տուեալները: Նոյնիսկ երբ ան ազգային-մշակութային ինքնութիւն է:

Պատմութեան սլաքը կարելի չէ ետեւ տանիլ...: Այս է մեր՝ հայերու պատմութիւնը եւ անոր հետեւանքները: Յեղասպանութիւնը արմատախիլ ըրաւ հայը, եւ տարածուեցաւ աշխարհի բոլոր կողմերը: Եւ իմ աւելի քան քսանվեց տարիներու ճամբորդական ասպարէզիս մէջ, որուն ընթացքին այցե-

լեցի շատ մը գաղութներ եւ հանդիպեցայ նոյն հայուն, որ սակայն կը տարբերէր միւս հայէն՝ համաձայն իր ապրած երկրին ու միջավայրին: Եւ այս սփիւռքեան հայուն իրավիճակն է, ուր պէտք է տեսնել ազգային-մշակութային ինքնութեան ընկալումը եւ անոր միջոցներուն տարբերութիւնը՝ նաեւ մէկ գաղութէն միւսը:

Ու դարձեալ Պոտճալեանն է իր յօդուածը: «Համաշխարհային առաջին պատերազմին իւրաքանչիւր չորս հայուն մէկը նահատակուեցաւ, այդ ալ՝ ծրագրուած կերպով: Արցախի պատերազմը հայուն ինքնորոշման եւ գոյատեւելու պատերազմն է»:

Գեղամ Գրիգորեան Ղարաբաղի մէջ՝ սահմանամերձ տարածքին վրայ կը մղէ այս «պատերազմը»:

Եւ նոյնինքն այս «պատերազմն» է, տարբեր բովանդակութեամբ, գոր իւրաքանչիւր հայ կը մղէ իր ապրած վայրին ու վիճակին մէջ: Պատերազմը՝ իր ազգային-մշակութային ինքնութեան ու անոր հպարտութեան համար: Իւրաքանչիւր հայ իր ապրած վիճակին մէջ՝ «ուխտագնացութեան» մէջ է: Երեւի տարբեր ոլորտներով ու ձևերով, բայց հասնելու համար իր՝ հայուն «հպարտութեան»:

Քրիս Պոտճալեանի «ուխտագնացութիւնը»՝ եթէ իր «հպարտութիւն»-ն է, բայց նաեւ այդ իւրաքանչիւր հայունն է: Հայաստան,

Ղարաբաղ եւ սփիւռք:

Հայկական գաղութները եւ հաւաքականութիւնները կրնան տարբերիլ մէկը միւսէն, ըստ իրենց թիւին եւ մարդութիւն: Ու տակաւին՝ ընկերային-քաղաքական ու տնտեսական իրավիճակէն կախեալ: Եւ տակաւին՝ մայրենիին ու լեզուապահպանման տարբեր մակարդակներով: Այս բոլորը հայուն մեծ պատկերին տարբեր մասնիկներն են: Բայց այս բոլորին մէջէն՝ հայը ունի մէկ «ուխտագնացութիւն», թերեւս տարբեր ուղիներով եւ մարտահրաւէրներով, բայց հասնելու համար նոյն... «հպարտութեան»՝ հայուն «հպարտութեան»:

Հայուն «հպարտութիւնը», որ քով-քովի բերելով կը կազմէ մէկ, մեծ եւ գորաւոր հայը:

Հայը պիտի շարունակէ իր «ուխտագնացութիւնը»՝ չկորսնցնելու համար իր «հպարտութիւնը»...:

ԹԵՆՈՐ ՄԵ Կ՝ՈՒԼՈՒԻ

Lend Me a Tenor

A COMEDY IN 2 ACTS

Հեղինակ՝ Written by
ՔԷՆ ԼՈՒՏՎԻԿ KEN LUDWIG

Քինադրիչ՝ Directed by
ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԵԱՆ KRİKOR SATAMIAN

ՅՈՒՆԻՄԱՐ / JANUARY
14-15 / 21-22 / 28-29, 2017

Գ.Բ.Ս.Մ. Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան Կեդրոն
A.G.B.U. Vatche & Tamar Manoukian Center
2495 E. Mountain Street, Pasadena, CA 91104

Շաբաթ օրերը ժամը 8:00-ին, միայն Յունուար 21 ժամը 6:00-ին
Կիրակի օրերը ժամը 6:00-ին
Saturday performances at 8:00 pm, except on January 21 at 6:00 pm
Sunday performances at 6:00 pm

Տոմսերը կարելի է ապահովել / Tickets available at:
Գ.Բ.Ս.Մ. Ի ԳՐԱՍԵՆՏԱԿ / A.G.B.U. OFFICE (626) 794-7942
ՊԵՐՃ ԳՐԱՏՈՒՆ / BERJ BOOKSTORE (818) 244-3830
ԱՊՐԻԼ ԳՐԱՏՈՒՆ / ABRIL BOOKSTORE (818) 243-4112
ITSMYSEAT.COM/TENOR
Մուտքի անվոյն / Donation \$25

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

«ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐ»

Յեղիմակ՝ Վեր. Դոկտ. Վահան Թուֆիկեան

ՍԻՂՐԱՆ ԾԻՋՍԵՃԵԱՆ

Տիթրոյթի Հայ Ժառանգութեան Յանձնախումբը 2017-ի Նոր Տարուան առաջին օրերուն լոյս ընծայեց խոհուն մտաւորական, բազմապատակ վեթերան հովիւ եւ համալսարանի դասախօս Վեր. Դոկտ. Վահան Թուֆիկեանի 39-րդ երկրագունեան հատորը «Փորձառութիւններ» վերտառութեամբ:

Սոյն գիրքը կը բաղկանայ 31 անգլերէն եւ 15 հայերէն յօդուածներէ որոնք, ըստ հեղինակին, խոհեր, մտածումներ եւ վերլուծումներ են՝ անցած իր անհատական եւ հովուական փորձառութիւններու պրիսմակէն:

Հեղինակը այս հատորը ձօնած է Մեծագոյն Տիթրոյթի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին, որուն ծառայած է որպէս հոգեւոր հովիւ աւելի քան 30 տարիներ, (1975-2005) եւ այդ թուականէն ի վեր կը շարունակէ ծառայել իբրեւ պատուակալ հովիւ:

Գիրքը գեղեցիկ ծաղկեփունջ մըն է բազմատեսակ նիւթերու որոնք աղբս ունին բնութեան, մարդկային կեանքի ու կենցաղի, ինչպէս նաեւ եկեղեցական, ազգային, դաստիարակչական եւ ընկերաբարոյական հարցերու հետ: Ինչպէս իր նախորդ գիրքերուն մէջ, այս հատորի յօդուածներուն մէջ ալ, հեղինակը հմտօրէն կը պատասխանէ «Ի՞նչ», «Ինչու՞», «Ի՞նչպէս» կամ «Ե՞րբ» հարցումներուն:

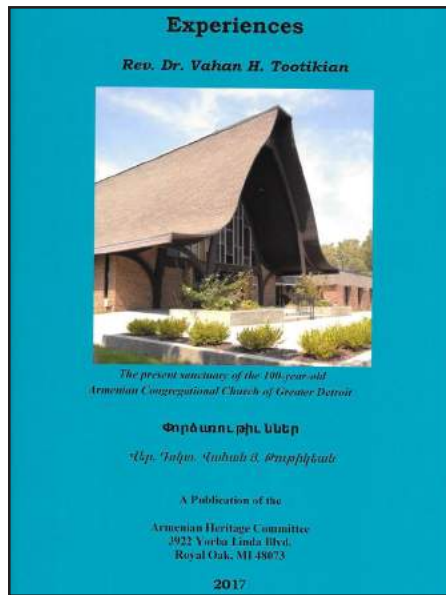
Յաճախ մարդոց անձնական փորձառութիւնները կը դառնան իրենց համար լաւագոյն ուսուցիչներ՝ սորվեցնելու, ուղղելու եւ առաջնորդելու: Վերապատուելին իր գիրքին մէջ՝ հիմնուելով իր փորձառութիւններուն վրայ գործնական առաջարկներ կ'ընէ եւ ցուցմունքներ կու տայ իր ընթերցողներուն անսեթեւեթ եւ ինքնատիպ ոճով մը: Հատորին մէջ գործածուած անգլերէն եւ հայերէն լեզուները հաւասարապէս դիւրահաղորդ եւ առինքնող են:

Վերապատուելին քրիստոնէական սկզբունքներու հանդէպ հաւատքն ու հայ մշակոյթին հանդէպ խանդավառ սէրը ակնյայտ են իր գրութիւններուն մէջ: Ընթերցողները, ինչպէս զինք անձամբ ճանչցողները, շատ հեշտութեամբ կրնան իր մէջ տեսնել տիպար հայ կղերը ինչպէս նաեւ լիիրաւ Հայը:

Հեղինակին անխախտ համոզումն է թէ կարելի չէ անջատել հայ քրիստոնեան իր հայ մշակոյթէն: Հայ քրիստոնէական կրօնը եւ հայ մշակոյթը գուրահեռ ընթացքով, հայապահպանման վսեմ գործին անյետաձգելի եւ կարեւոր կուսաններ են: Իր խոր համոզումն է նաեւ, որ հայապահպանում եւ Հայ Դատ անքակտելիօրէն կապուած են իրարու եւ կ'ամբողջանան իրարմով:

Կը շնորհակտրեմ 39 գիրքերու վաստակաշատ հեղինակ՝ Վեր. Դոկտ. Վահան Թուֆիկեանը եւ իր յարածուն ճիգերը, յարատեւութիւնն ու գրելու տաղանդը, որոնք իր այլ աստուածատուր շնորհներուն հետ, ան կը նուիրաբերէ Աստուծոյ փառքին եւ իր ազգին ու մարդկութեան բարօրութեան համար:

Աստուծոյ այս ծառային գրական վաստակին արգասիք եղող այս 160 էջերէ բաղկացած գեղատիպ եւ շինիչ «Փորձառութիւններ» վերտառութեամբ հատորը անվարան կը յանձնարարենք ընթերցասէր

հասարակութեան: Գիրքի վաճառման եւ առաքման գինն է 28.50 տոլար: Ստանալու համար կարելի է դիմել հետեւեալ հասցէին.- Armenian Heritage Committee 3922 Yorba Linda Blvd, Royal Oak, Michigan 48073-6455 (USA)

ՏԻԱՐՊԵՔԻՐԻ ԿԻՆՈՓԱՌԱՏՕՆԻՆ ՐԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁՈՂ ՖԻԼՄԵՐ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԱԾ ԵՆ

Թուրքիոյ, Հիւսիսային Կիպրոսի եւ Իտալիոյ շարք մը քաղաքներու մէջ տեղի ունեցող «Ամեռի կինոփառատօն»-ի (Ամեռ՝ պատմ. Տիգրանակերտ, Տիարպեքիր-խմ.) ծիրին մէջ նաեւ հայկական նիւթով ֆիլմեր ցուցադրուած են: Ըստ թրքական «Evrensel.net» լրատուկայքին, այդ ֆիլմերու շարքին են բեմադրիչ Այշէ Փոլաթի հեղինակած վաւերագրական ֆիլմը, որ նկարահանուած է Վանի մէջ. կը տեղեկացնէ Ermenihaber-ը:

«Քիւրտերու, թուրքերու եւ հայերու մշակութային խորհրդանիշը հանդիսացող կատուններով յայտնի Վանը, որ այսօր քրտական նահանգ է, մինչեւ 1915 թուականը, այսինքն՝ տեղահանութենէն ու կոտորածներէն առաջ, հայերու պատմական հայրենիքն էր: Իսկ այսօր այստեղ մնացած են միայն կիսաւեր եկեղեցիներ եւ շատ փոքրաթիւ հայ վանեցիներ, որոնց մեծ մասը նոյնիսկ կը խուսափի իր հայ ըլլալուն մասին խոստովանելէն:

«Օտարները» ֆիլմին նիւթը հայերու ողբերգութեան վերաբերեալ բանաւոր կերպով իրարու փոխանցող պատմութիւններն են: Ֆիլմը կը տանի պատմական ողբերգութեան հետքերով եւ ցոյց կու տայ, որ անցեալը երբեք չի մահանար», - կը գրէ աղբիւրը:

Իսկ բեմադրիչ էքրեմ Հայտոյի «Cennetim» («Իմ դրախտ») ֆիլմը նկարահանուած է Արեւմտեան Քիւրտիստանի (Ռոժաւա) եւ Հայաստանի մէջ: Ֆիլմը կը պատմէ Ռոժաւայի Սերեքանիէ (Ռասուլայն) քաղաքի բազմազգ բնակչութեան եւ հայ երիտասարդ Արայի մասին: Ֆիլմին մէջ շօշափուող գլխաւոր նիւթը ընկերութիւնը, հայրենիքի որոնումներն ու ազգամիջեան հակամարտութիւններն են:

Մանկութեան տարիներուն Արան նոյն դասարանին մէջ սորված է քիւրտ, արաբ, չեչեն եւ եգիպտի տղաներու հետ: Մեծնալէ ետք անոնցմէ ամէն մէկը ճանապարհով մը դացած է:

Ararat-Eskijian Museum National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) present a staged reading of the play "RED DOG HOWLS" From Alexander Dinularis, Oscar-winning co-writer of "Birdman" This play delves into the dark history of the Armenian Genocide. It is a stirring and powerful tale about the lives of subsequent generations who are deeply affected by the experiences of their ancestors. When his father dies, Michael Kiriakos is left with a note instructing him to bury his father with the contents of a mysterious box, without opening anything inside. Michael discovers the box contains old, unopened letters - all from the same woman. Unable to resist, he tracks down the woman and uncovers a harrowing past he never knew existed. Immediately following the performance will be a discussion with the actors, moderated by Dawn Anahid MacKeen, author of "The Hundred-Year Walk: An Armenian Odyssey." Sunday, January 22, 2017, 4PM Ararat-Eskijian Museum / Sheen Chapel 15105 Mission Hills Road Mission Hills, CA 91345 Admission \$15 Please note that the play is not appropriate for children under 18. For more information, contact Ararat-Eskijian Museum at (747) 500-7585

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ 2016-ԻՆ ՅԱՅՏՆԱԲԵՐՈՒՄԸ ԲԱՅԱՌԻԿ ԺԱՅՈՒՊԱՏԿԵՐԻ ՏԵՂԸ ԳԱՂՏՆԻ ԿԸ ՊԱՅԻՈՒՄ

2016 թվականը նշանակալի տարի էր հնաբանների, հնագիտների, քարանձաղագետների համար: Անցած տարի բացառապատկերներ էլ բարձրաձայնեցին մի շարք պեղումների, յայտնագործությունների եւ ուսումնասիրությունների արդյունքներ, որոնք պատմական եւ հնագիտական առումով շատ կարեւոր էին ոչ միայն հայերիս, այլ ողջ տարածաշրջանի պատմության ուսումնասիրության համար:

2016 թվականին հնագիտները, քարանձաղագետները բարձրաձայնեցին նոր հետազոտությունների, ուսումնասիրությունների մասին՝ վերահաստատելով, որ Հայաստանը այն եզակի երկրներից է, որտեղ հնագոյն աշխարհի պատմությունը խորը արմատներ ունի, եւ որ աշխարհագրական փոքր չափեր ունեցող այսօրուայ Հայաստանը բաց ու ընդարձակ հնագիտական աղբյուր է ուսումնասիրողների համար: Սակայն պետական հոգածություն բացակայության պատճառով ոչ միայն նոր բացայայտումներն են հողակոյտ դառնում, այլ նաեւ դեռ կանգուն մնացած պատմամշակութային արժեքները:

Պատմական գիտությունների դոկտոր պրոֆեսոր, ԵՊՀ մշակութաբանության ամպիոնի վարիչ, ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի Արցախի հնագիտական արշաւախմբի ղեկավար Համլետ Պետրոսեանը պատմամշակութային ժառանգությունների պահպանության թերապիայի տեսնում է եւ պետություն, եւ մասնա-

ւոր հատուածի կողմից: «Սեփականությունն ունան հոգատարությունն էն ցուցաբերում: ՀՀ միակ տարածքն է, որտեղ հայերը պատմական հնարաւորություն ունեն ձեւաւորելու քաղաքական եւ քաղաքացիական հանրային, սակայն այդ գործընթացը տեղի չի ունենում», - ասում է հնագետը եւ օրինակ բերում Իսրայելը: Պետություն, որը պայքարում է սեփական հողակտորի համար, որպէս սրբություն է վերաբերում մշակութային արժեքներին, իսկ մեր պարագայում ոչնչացում է»:

Հոգածության պակասի մասին են բարձրաձայնում նաեւ քարանձաղագետները՝ խօսելով աշխարհում բացառիկ համարուող յայտնագործության մանրամասների մասին: Քարանձաղագիտական կենտրոնի նախագահ Սամուէլ Շահինեանը եւ Հայ-Լուսակա համատեղ քարանձաղագիտական արշաւախմբի Չղեկավար, քարանձաղագետ Սմբատ Դաւթեանը «Ռադիոլուրի» հետ զրոյցում խօսելով

կարստային քարանձաղում յայտնաբերուած ժայռանկարի մասին, փոխանցեց իտալացիների բնորոշումը՝ ֆանտաստիկա: «Առաջին անգամ հայաստանեան կարստային քարանձաղներից մէկում յայտնաբերուեց ժայռանկար, որն իր ոճով նման է սպանական Ալտամիրայի քարանձաղում առկայ ժայռանկարներին: Առայժմ ուսումնասիրութիւն չի արուել, բայց նախնական թուազրութեամբ պալէոլիթի շրջանի է՝ 10-12 հազար տարի», - նշում է Դաւթեանը: Որտեղ է գտածոն, առայժմ գաղտնի է պահուած՝ ժայռապատկերը փրկելու մտաւարութիւնից ելնելով, քանի որ այսօր շատ չակերտաւոր «պահպանուող» քարանձաղներ անգամ ոչնչացման եզրին են: Խօսքը՝ 20-22 քարանձաղների մասին է, իսկ առկայ շուրջ 10 հազար քարանձաղից 100ը կարող են օգտագործուել գրասարքային նպատակներով: Որպէս օրինակ նշում է Մագիլի քարանձաղը, որում առկայ պրոնոգի դարի շերտը վայրագորէն ոչնչացում է:

Քարանձաղագետների միութեան նախագահ Սամուէլ Շահինեանն իր հերթին «Ռադիոլուրին» փոխանցել է, որ քարանձաղների պահպանութեան հարցում պէտք է յստակ ռազմավարութիւն մշակուի, որովհետեւ մէկը պէտք է պատասխանատու լինի՝ «Անանուն տէրեր չեն լինում» ընդգծել է: Այժմ քարանձաղներից անցում կատարենք միւս կարեւոր ուսումնասիրություններին:

ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի տնօրէն Պաւել Աւետիսեանն էլ իրենց կատարած պեղումների արդիւնքների վերաբերելով նշում է՝ պատմությունը գրում է երկու աղբյուրների հիման վրայ՝ գրաւոր եւ հնագիտական պեղումների, եթէ նախկինում գրաւոր տուեալներն էին գերիշխող, այսօր արդէն 99 տոկոսով հնագիտական եւ ամենատպաւորիչ արդիւնք Աւետիսեանը

նշում է Գեղարտի պեղումների ընթացքում, որտեղ աշխատել է հայ-ամերիկեան արշաւախումբը, յայտնաբերուած Քրիստոսից առաջ երրորդ հազարամեակի առաջին կէսի կառուցները, որոնք գերեզմանոցի մաս են կազմել եւ ծխական նշանակութիւն ունեցել: 2016 թվականին մեծ ծաւալի աշխատանքներ են արուել նաեւ «Սոլակ-1» հնավայրում, ուսումնասիրուել եւ ուսումնասիրուում է վանի թագաւորութեան շրջանի՝ արքայական կառուցներին բնորոշ յատկազոտով ամրոց-դղբակը, որը սակայն ոչ արքայական արհեստանոցներում պատրաստուած նիւթերով հնավայր է: Պեղումների փուլում է վիշապ քարակոթողների ուսումնասիրությունների ծրագիրը, որը բացառիկ է նրանով, որ 3000 մեթրի վրայ են աշխատանքներ կատարուում, քանի որ որպէս կանոն հնագիտական յուշարձանները կողկասում 2400 մետրից չեն անցնում:

Քարակոթող է յայտնաբերուել նաեւ Գառնի տաճարի տարածքում, որտեղ վանի թագաւորները սեպագիր արձանագրութիւն են թողել: Դրանից հետեւում է, որ դրանք վաղ են, քան վանի թագաւորութեան շրջանը: Տեղափոխվենք Աղձք եւ կարմիր բլուր: Թեյչեբայինի դամբարանադաշտում, կամ ինչպէս ժողովուրդն է ասում՝ կարմիր բլուրում, եւ Աղձքում իրականացուած բացառիկ հետազոտութեան արդիւնքում յայտնաբերուած՝ Թեյչեբայինի պարագայում հայոց փոխարքայի պրոնգի կերտուած ցլազուլի կեռ մականը, իսկ երկրորդի դէպքում՝ հայոց արքաների մասունքները:

Ի դէպ, կարմիր բլուրի պեղումներից գտնուած մականը եւ պեղումները հերքեցին ուրարտացիների անյայտ ծագում ունենալու պնդումները: «Ուրարտացիներ եղել է Արարատեան դաշտի բնիկը», - ասում է Յակոբ Սիմոնեանը: «Նորապէս համոզուած եմ, որ Ուրարտուն դա հայկական կայսրութիւն է, իր բազմաշերտ բնակչութեամբ, որտեղ գերակշռող եղել է հայկական տարրը» - շեշտեց Սիմոնեանը:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած եւ յարմար վարձքերով հեռաձայնել՝

(626) 398-0506

MARTIAL ARTS - ORGANIZED by GAIDZ YOUTH ORGANIZATION

SEVAK HAKOBYAN
4th dan
INTERNATIONAL MASTER OF MARTIAL ARTS
WORLD RECOGNIZED MEMBER OF ADAPTIVE SPORTS

- ❖ MARTIAL ARTS
- ❖ SELF-DEFENSE
- ❖ FOR MEN, WOMEN, CHILDREN & PEOPLE WITH DISABILITIES OF ALL AGES
- ❖ FREE for PEOPLE With DISABILITIES - GREAT RATES for FAMILIES & STUDENTS

ADDRESS: 1060 NORTH ALLEN AVENUE, PASADENA, CA 91104
For registration and info text: 626-926-7224 or email: info@gaisz.net

FOLLOW US ON: Instagram @Gaidzyo; Facebook Gaidz Youth Organization; Twitter @GaidzYouth

ԳԼԽԱՑԱԿԵՐՈՒ ԴԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԴՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՄԸ

Գլխացավերը բնական են յատկապես, երբ մարդիկ յոգնած, անհանգիստ կամ ճնշուած զգան։ Սակայն կարգ մը գլխացավեր կրնան մշտական կամ chronic ըլլալ։ Այլ խօսքով՝ այս գլխացավերը կը պատահին յաճախ եւ զանոնք կարելի չէ ամբողջովին բուժել։ Մշտական ցաւերու պարագային, ներկայ տուեալներով լաւագոյն բուժումն է ցաւազերծիչ դեղերու միջոցով ցաւերու մեղմացումը։ Ամէնէն ուժեղ գլխացավերը կը պատահին միկրոէնի պարագային։ Միացեալ Նահանգներու վերջին յայտարարութիւններով, ամերիկացիներու 10 առ հարիւր համեմատութիւնը կը տառապի միկրոէնի գլխացաւերէ։

Նախապէս կատարուած հետազոտութիւններու համաձայն, յատկապէս միկրոէնի պարագային, գլխացաւերու նպաստող հիմնական գործօնն է՝ ճնշուածութիւնը կամ stress-ը։ ճնշուածութեան հետեւանքով, կրնան բարձրանալ արեան ճնշումը եւ արագանալ սրտին գարկերը։ ճնշուածութեան ժամանակ նաեւ կրնան լայննալ երակները, որպէսզի արիւնը դիւրութեամբ շրջագայի մարմնին մէջ։ Ընդհանրապէս, երակներու լայնացումը

կրնայ գլխացաւ պատճառել միկրոէնի տառապող անձերուն մօտ։

Հետաքրքրական է, որ Մոնթէֆիորի գլխացաւերու կեդրոնի եւ Ալպէր Այնըշթայնի անուան Եշիվայի բժշկական համալսարանի գիտնականներու կողմէ կատարուած նոր ուսումնասիրութիւն մը ցոյց կու տայ թէ ճնշուածութեան կողքին, հանգստութիւնը եւս կրնայ յառաջացնել գլխացաւեր։

Ուսումնասիրութեան հեղինակները կը համաձայնին թէ ճնշուածութիւնը մեծ դեր ունի գլխացաւերու յառաջացման մէջ, սակայն անոնք կը շեշտեն թէ գոյութիւն ունի ճնշուածութեան ուժեղ այլ գործօն մը։ Ըստ հետազոտութեան արդիւնքներուն՝ ճնշուածութեան արագ նուազեցումը կամ վերացումը կրնայ անմիջապէս պատճառ դառնալ միկրոէնի ուժեղ գլխացաւերու։

Այս ուսումնասիրութեան շնորհիւ գիտնականներ յայտնաբերեցին թէ ճնշուածութեանէ ետք հանգստութիւնը աւելի ուժեղ դրդապատճառ կրնայ ըլլալ քան ճնշուածութիւնը։ Այս ուսումնասիրութեան մասին անդրադարձած է Neurology ամսաթերթը։

ՓՈՔՐԻԿ ԶԱՐԳԱՆՔԻ ԱՐԺԱՆԻ ԱՆՅԱՏ Է

Հասարակութեան մէջ ինքզինք ազատ զգացող մարդը երբեք չի մտահոգուիր շարժուածքներով եւ այն հարցով, թէ այս կամ այն իրադրութեան մէջ ինչ պէտք է ըսել կամ ընել։ Իսկ անոնք, որոնք չեն կրնար անկաշկանդ ըլլալ, սովորաբար կ'աշխատին իրենց իրականութենէն աւելի լաւ երեւիլ։ Անոնք՝ չկրնալով նոյնքան ազատ զգալ ինչպէս տան մէջ, մարդոց ներկայութեան կը ձգտին բարեկիրթ երեւիլ։ Իսկ փոքրիկները պարզապէս անհրաժեշտութիւն չեն տեսներ ոեւէ մէկուն հետ վարուիլ անսովոր ձեւով։ Անոնք տան մէջ եւ դուրսը այնպիսին են, ինչպէս որ են։ Կիրթ շարժուածքի ուսուցումը պէտք է ստիպելով ըլլայ։

1. Գլխաւորը այն է, որ սէր ներշնչէք դէպի մարդը։ Այն փոքրիկը, որ կեանքի առաջին տարիներուն չէ զգացած ծնողական ջերմութեան վայելքը, ինքն ալ չի կրնար լիարժէք ծնող դառնալ։ Սիրելու ունակ է ան, որուն սիրած են մանկութեան տարիներուն։

2. Անծանօթ մարդոց ներկայութեան խուսափեցէք փոքրիկին վրայ ուշադրութիւնը կեդրոնացնելէ եւ նկատողութիւն ընելէ։

Փոքրերուն բարեկիրթ շարժուածքներ սորվեցնելու եղանակը անոնց համար միշտ օրինակ ծառայելն է։ Զեզ ընդօրինակելով, փոքրիկը առանց դժուարութեան կը սորվի քաղաքավարութեան կանոնները։ Խնդիրը այն է, որ մեզմէ շատերը որեւէ հիւրընկալութեան կամ պաշտօնական հանդիպման ժամանակ կը ցուցաբերեն անթերի վարք, բայց... այն պահուն, որ հողաթափերը կը հագնին, ամէն բարեկիրթութիւն մէկ կողմ կը նետեն... Փոքրերը մեզմէ կը սորվին վարքի եւ լաւ եւ վատ դրսեւորումներ եւ չեն հասկնար, թէ որն է ճիշդ, կամ՝ սխալ։

Բացի անկէ մենք յաճախ անքաղաքավար ենք մեր փոքրիկներուն հետ։ Նկատի ունենալով, որ ամենագլխաւորը միշտ լաւ օրինակ ծառայելն է՝

1. Բարեկիրթ շարժուածքներ սորվեցուցէք տան մէջ, ոչ թէ

փողոցը կամ ուրիշներու տան մէջ։

2. Բարեկիրթութեան դասերը վերածեցէք խաղի եւ անոնց սորվեցուցէք, թէ ինչպէս պէտք է վարուի հիւր գացած ժամանակ, կամ ընկերոջ ծնունդին։

3. Դաստիարակութիւնը փոքրիկին համար լուրջ դաս մի դարձնէք, ձեր ըսելիքը անոր փոխանցեցէք անկկատ, առանց շտապելու եւ գոռոտելու։

4. Երբ հիւր ունիք, փոքրիկը անմիջապէս մի ներկայացնէք, այլ՝ մէկ երկու վայրկեան ետք, մինչեւ փոքրիկը քիչ մը ընտելանայ։

5. Այնպէս ըրէք, որ փոքրիկը ձեր ընկերներուն եւ բարեկամներուն մօտ ինքզինք անկաշկանդ զգայ։ Զինք մի մեկուսացնէք հիւրերէն, թոյլ տուէք որ ձեզի հետ ճաշէ։ Այդ պարագային ան հաճոյքով պիտի սպասէ հիւրերուն։

6. Եթէ ձեր փոքրիկը կը մոռնայ բարեւել կամ շնորհակալութիւն յայտնել, դուք ըսէք անոր փոխարէն, բայց մի՛ յամառիք, որ անպայման ինքը ըսէ։

7. Մի՛ յուսահատիք, եթէ փոքրիկը դրսեւորէ երբեմն բարեկիրթ, երբեմն անբարեկիրթ վարք։

Երբեմն առաջին փոքրիկը կը մեծնայ ինքնամփոփ, այն պատճառով որ ծնողները չափազանց լուրջ կը վերաբերին իրենց ծնողական փորձին. աշխատեցէք կարելի եղածին չափ քիչ ցուցմունքներ տալ, բարկանալ, անհանգստանալ։ Ծնողներու կշտամբանքներն ու պատիժները միմիայն իրենց անգորութեան արտայայտութիւնն են։ Իւրաքանչիւր փոքրիկ յարգանքի արժանի անհատ է։ Շատ ծնողներ, նոյնիսկ ամենաբարի մտադրութիւններ ունեցողները, ի վերջոյ կը ձգտին իրենց երեխան ոչ թէ երջանիկ դարձնել, այլ հիանալի դաստիարակուած։ Սխալ է մտածել, թէ իւրաքանչիւր դաստիարակուած երեխայ երջանիկ է։ Օրինակելի վարքը երեխաները երջանիկ չի դարձնէ։ Ծնողքին գլխաւոր խնդիրն է առաջին հերթին պատշաճ վերաբերման հասարակչութիւնը եւ յետոյ միայն՝ անթերի վարքագիծը։

ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՕՆՆԵՐ՝ ԴՐԱԿԱՆ ԵՒ ԺՆՏԱԿԱՆ ՄՏԱԾՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍԱՐ

Դրական տեսակէտ եւ մտածելակերպը ամէնէն շատ օգտակար են կեանքի ցաւալի եւ ժխտական դէպքերուն պարագային։

Սակայն նման կացութիւններու մէջ բաւական դժուար է դրական ըլլալ կամ կեդրոնանալ հարցերու դրական կէտերուն վրայ։

Միջիկընի Պետական համալսարանի դասախօսներէն մէկը յայտնաբերած է թէ ուղեղին մէջ գտնուող քիմիական նիւթերը մեծ դեր ունին անձի մը մտածելակերպին մէջ։

Նոր հետազոտութիւն մը, որուն մասին գրուած է Journal of Abnormal Psychology ամսաթերթին մէջ, կը ներկայացնէ առաջին գիտական փաստերը, որոնք ցոյց կու տան թէ իսկապէս գոյութիւն ունին դրական

կամ եւ ժխտական մարդիկ։ Ճէյսոն Մոսէր, որ հետազոտութեան պատասխանատուն է, կ'ըսէ թէ իր հետազոտական խումբը առաջին անգամն ըլլալով յայտնաբերած է ուղեղային գործօն մը, որ կրնայ պատասխանատու ըլլալ մարդոց դրական կամ ժխտական մտածելակերպին։

71 կիներու մասնակցութեամբ կատարուած հետազոտութեան արդիւնքներուն հիման վրայ, Մոսէր կը յատկացնէ թէ չենք կրնանք անձի մը խրատել որ ան դրական ձեւով մտածէ տուեալ հարցի մը վերաբերեալ։ Ան կ'աւելցնէ, որ պէտք է օգնենք որ անձը իր մօտեցումը բոլորովին փոփոխութեան ենթարկէ, եւ այս մէկը կը կարօտի ժամանակի եւ ջանքերու։

ՕՐԱԿԱՆ ԲՈՒՌ ՄԸ ԸՆԿՈՒՋԵՂԵՆԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ Կ'ԻՋԵՑՆԷ ՔԱՂՑԿԵՂԻ ՀԱՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ 15 ՏՈԿՈՍՈԿ

Գիտնականները պատմած են, թէ ինչպէս ընկուզեղէնը կը պաշտպանէ լուրջ հիւանդութիւններէ։ Անոնք յայտարարած են, որ ընկուզի կանոնաւոր օգտագործումը կրնայ մարդը փրկել լուրջ հիւանդութիւններէ, ներառեալ քաղցկեղէ։

Մասնագէտները շատ լրջութեամբ կը մօտենան ընկուզի օգտակարութեան։ Անոնք ուսումնասիրած եւ վերլուծած են իրենց գործընկերներու 29 աշխատանք եւ եկած համապատասխան եզրակացութեան։

ԻՆՉԸ Կ'ՕԳՆԷ ԼԱՒ ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒՆ

Եթէ Դուք խնդիրներ ունիք յիշողութեան հետ, ուստի անհրաժեշտ է, որ ձեր սննդականոնին մէջ ընդգրկէք հաւկիթը։ Ամերիկացի գիտնականները կը պնդեն, որ հաւկիթի պարբերաբար օգտագործումը կրնայ կանխել յիշողութեան կորուստի գործընթացը։

Գիտնականները հաւկիթի օգ-

ցութեան։ Կը պարզուի, որ օրական ընդամենը 20 կրամ ընկուզը ունակ է նկատելիօրէն իջեցնելու չարորակ ուռուցքներու զարգացման հաւանականութիւնը եւ սիրտ-անոթային հիւանդութիւնները։ Ի դէպ, բոլոր տեսակի ընկուզները օգտակար են։ Հետազոտողներու խօսքով, ընկուզները հարուստ են իւղե թով, բջիջանիւթով, մակնիւծով եւ այլ օգտակար նիւթերով, որոնք բարենպաստ ազդեցութիւն կ'ունենան ընդհանուր մարդու մարմնին վրայ։

ՔԱԼԵՆՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿ ԾՆՈՒՆԴ Կ'ԱՌՆԵՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐՆԵՐ

Քալելը ամէնէն հաճելի եւ ամէնէն դիւրին մարզաձեւերէն մէկն է։ Աշխատանքային ճնշուածութեան, մտազբաղութեան եւ յոգնածութեան ձեւերու հետեւին համար մարդիկ յաճախ կը փափաքին քալել՝ թէկուզ քանի մը վայրկեաններ միայն։ Քալելէ ետք թէ՛ մարմինը եւ թէ՛ ուղեղը կը թարմանան եւ կ'աշխուժանան։ Կարգ մը մարդիկ կ'սօրբ վերջուան քունին փոխարէն կը քալեն եւ նոյնքան դարմացած եւ վերանորոգուած կը զգան։

Սանթա Գլարա համալսարանի հետազոտներէն՝ Մարիլի Օբէյցո կ'ըսէ թէ բազմաթիւ մարդիկ յաճախ «կէս կատակով» արտայայտուած են թէ իրենց ամէնէն հետաքրքրական եւ լաւ գաղափարները կը յայտնուին քալած ժամանակ։ Հաւանաբար պատահական չէ որ Պէթհոլմէնը ամէն օր ճաշէն ետք անպայման կը քալէր։ Նոյնպէս նշանաւոր նորավիպագիր՝ Չարլզ Տիգլընը իր օրուան մեծ մասը կ'անցընէր քալելով։ Չարլզ Տարուին եւս օրական անպայման երեք անգամ կը քալէր։

Քալելու եւ մտքի ստեղծագործութեան միջեւ կապը քննելու համար Օբէյցո եւ իր աշխատակիցները շարք մը փորձարկումներ կը կատարեն Սթէյնֆորտ համալսարանին մէջ։ Փորձարկումներէն մէկուն

տագործման դրական անդրադարձը ուղեղին վրայ բացատրած են անով, որ հաւկիթին մէջ գոյութիւն ունին երկու տեսակ հաւաօքսիտներ։

Հետազոտութիւնները նաեւ ցոյց տուած են, որ հաւկիթը դրական անդրադարձ կ'ունենայ մարդուն մտային կարողութիւններուն վրայ։

պարագային, մասնակիցները տուեալ աշխատանք մը կը կատարեն նստած ժամանակ եւ այլ նոյնանման աշխատանք մը՝ քալած ժամանակ։ Այս փորձարկումի աւարտին ի յայտ կու գայ թէ քալած ժամանակ մարդիկ աւելի ստեղծագործութեամբ կը կատարեն տուեալ աշխատանքը։

Այս փորձարկումները ընթացքին, մասնակիցներու ստեղծագործութիւնը կը քննուի նախքան քալելը եւ քալելէ ետք՝ օգտագործելով Creative Thinking-ի յատուկ հարցարանը։ Հետազոտները դիտել կու տան թէ քալելէ ետք մարդիկ աւելի բարձր նիշ արձանագրեցին Creative Thinking-ի քննութեան։

Օբէյցո եւ իր գործընկերները կը յայտնեն թէ անոնք ներկայիս անկարող են բացատրել թէ քալելը ի՞նչ ձեւով կը նպաստէ ստեղծագործութեան։ Անոնք կ'ենթադրեն թէ քալելու կողքին, այլ ֆիզիքական դիւրին աշխատանքներ եւս կրնան ծնունդ տալ ստեղծագործ միտքերու։ Գիտնականները կոչ կ'ուղղեն որ հոգեբանութեան ծիրին մէջ գործող հետազոտներ յաւելեալ ուսումնասիրութիւններ կատարեն մարմնի աշխատանքներու եւ ստեղծագործութեան կապին գծով։

ՆԱՅԻՐԻ ՇՈՐՃԵԱՆ

ՖԻՖԱ-Ն ԱԻՏԼԱՅՐԵԼ Է ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹԵԱՆԸ ՄԱՍՆԱԿՑՈՂ ԹԻՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ

ՖԻՖԱ-ն որոշել է աւելացնել աշխարհի առաջնութեան եզրափակիչ փուլի մասնակից թիմերի թիւը՝ հասցնելով 48-ի: Այս մասին որոշումն ընդունուել է այսօր Յիւրիխում:

Նոր համակարգը կը գործի 2026 թուականից: Առաջնութեանը ընդհանուր առմամբ մասնակցելու է 16 խումբ, որոնցից իւրաքանչիւրում երեքական թիմ կ'ընդգրկուի: Ներկայումս մրցաշարին մասնակցում են 32 երկրների հաւաքականներ, որոնցից ձեւաւորուել է ութ խումբ, որոնցում ընդգրկուած են չորսական թիմեր:

Մրցումների ընթացքում անցկացուող խաղերի քանակը 64-ից կը հասցուի մինչեւ 80-ի: Ընդ որում իւրաքանչիւր հաւաքական խաղալու է առաւելագոյնը 7 խաղ՝ նախկինի պէս:

2009-ԻՑ ՅԵՏՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ «ՄԱՆՉԵՍԹԵՐ ԵՌՆԱՅԹԸՏԸ» ՏԱՐԱԲ 8 ԱՆԸՆԴՄԷՋ ՅԱՂԹԱՆԱԿ

«Մանչեսթեր Եունայթըտը», ֆուտպոլի Անգլիայի գաւաթի խաղարկութեան 1/32 եզրափակիչում 4:0 հաշուով յաղթելով Ախոյեանութեան ներկայացուցիչ «Ռեդինգին», 8-րդ անընդմէջ յաղթանակն է տարել բոլոր մրցաշարերում:

Մանչեսթերցիները նման յաղթական շարք նախորդ անգամ ունեցել էին 2009 թուականին, երբ թիմը գլխաւորում էր Ալեքս Ֆերգիսոնը:

Դեկտեմբերի 4-ին «Մանչեսթեր Եունայթըտը» 1:1 հաշուով էր աւարտել «Էվերտոնի» դէմ Պրեմիեր լիգայի խաղը, ինչից յետոյ միաւորներ չի կորցրել:

Յիշեցնենք, որ «Ռեդինգի» դէմ խաղում Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը հայտաւորուել էր «Մանչեսթեր Եունայթըտի» փոխարինողների թւում, բայց խաղադաշտ դուրս չէկաւ: Անգլիայի Գաւաթի 1/16 եզրափակիչի գոյգերը որոշուելու են վիճակահանութեամբ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒՏՊՈԼԻ ՀԱՄԱԿԱՆՈՒՄ 40-ՐԴՆ Է ԵՐՈՊԱՅՈՒՄ

«Ֆրանս ֆուտպոլ» հանրայայտ պարբերականը ամփոփելով անցած մրցաշրջանը, աւանդուցի չհամաձայն Եւրոպայի ազգային հաւաքականներին դասակարգել է ըստ իրենց ցոյց տուած արդիւնքների:

Ըստ լրատուամիջոցի, աշխարհամասի 2016 թուականի լաւագոյն հաւաքականը Եւրոպայի ախոյեան Պորտուգալիայի ընտրանին է, որը 17 խաղում տարել է 10 յաղթանակ, կրել 3 պարտութիւն, խփել 42, բաց թողել 11 գնդակ: Յաջորդ երկու տեղերը զբաղեցրել են Ֆրանսիան ու Գերմանիան:

Հայաստանի ֆուտպոլի հաւաքականն այդ աղիւսակում զբաղեցնում է 40-րդ տեղը: Մեր ընտրանին 2016 թուականին անցկացրել է 8 հանդիպում: Ընկերական չորս խաղերում Հայաստանը տօնել է 2 յաղթանակ, 1 խաղ աւարտել է ոչ-ոքի, իսկ մէկում պարտութիւն է կրել, խփել է 11 կոլ, բաց թողել՝ 4-ը:

2018թ աշխարհի առաջնութեան ընտրական փուլում անցկացրած 4 հանդիպումներում մեր թիմը տարել է ընդամենը մէկ յաղթանակ՝ կրելով երեք պարտութիւն: Գնդակները յարբերութիւնն է՝ 4-10:

Նշենք, որ «Ֆրանս ֆուտբոլն» այս դասակարգումը վարում է սկսած 1959 թուականից: Վերջին 20 տարիների արդիւնքներով Եւրոպայի լաւագոյն ազգային թիմը Սպանիայի հաւաքականն է, որը 8 անգամ զբաղեցրել է 1-ին տեղը: Ապա յաջորդում են Իտալիայի, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի եւ Հոլանդիայի ընտրանիները:

Հայաստանի հաւաքականը բացակայում է ութեզգույնների ցուցակից, քանի որ ոչ մի անգամ չի յայտնուել լաւագոյն տասնեակում:

ՈՒԷՅՆ ՌՈՒՆԻՒՆ ՀԱՒԱՍԱՐՈՒԵՑ ՄԱՆՉԵՍԹԵՐ ԵՌՆԱՅԹԸՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՌՄԲԱՐԿՈՒ

Մանչեսթեր Եունայթըտի յարձակուող Ուէյն Ռունին ակումբում խփած գոլերի թւով հաւասարուել է Բոբի Չարլթոնին՝ Եունայթըտի պատմութեան լաւագոյն ումբարկուին: Անգլիայի գաւաթի խաղարկութեան 3-րդ փուլում Ռեդինգի դարպասը խփած կողը 249-րդն էր Ռունիի համար: 250-րդ գոլը Ռունիին կը դարձնի ակումբի պատմութեան լաւագոյն ումբարկու:

Հ.Մ.Ս.Ի ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԽՈՒՄԲԻ ՁՍԵՌՆԱՅԻՆ ՇՐՋԱՆԻ ՄՐՅՈՒՄՆԵՐՈՒ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

- 1) Կիրակի, 15 Յունուար 2017ին առաւօտեան ժամը 8:00ին Հ.Մ.Ս. ընդդէմ COBRA KAI
Griffith Soccer Park 3401 Riverside Drive, Los Angeles, CA 90027
- 2) Կիրակի, 22 Յունուար, 2017ին կէսօրը ետք ժամը 1:30ին Հ.Մ.Ս. ընդդէմ Dinamo Internazionale
6201 Balboa Blvd. Van Nuys, CA 91406
- 3) Կիրակի, 29 Յունուար 2017ին կէսօրը ետք ժամը 3:40ին Հ.Մ.Ս. ընդդէմ LA CITY UNITED
Rio De L.A. 1900 N. San Fernando Road, Los Angeles, CA 90065

ՏԱՐՈՒԱՅ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՖՈՒՏՊՈԼԻՍԸ ՔՐԻՇՏԻԱՆՈՒ ՌՈՆԱԼԴՈՒՆ Է

Յիւրիխում կայացած ՖԻՖԱ-ի 2016 թուականի պարգեւատրման արարողութիւնում տարուայ լաւագոյն ֆուտպոլիստ հռչակուեց Պորտուգալիայի հաւաքականի եւ Մադրիդի «Ռեալի» յարձակուող Քրիշտիանու Ռոնալդուսը: Նա հաւաքած ձայներով առաջ անցաւ «Բարսելոնայի» արժենթինացի յարձակուող Լիոնել Մեսսիից եւ Մադրիդի «Աթլետիկոյի» ֆրանսացի յարձակուող Անտուան Գրիզմանից:

2016 թուականի լաւագոյն մարզիչ ճանաչուեց Անգլիայի ախոյեան «Լեսթերի» գլխաւոր մարզիչ, իտալացի մասնագէտ Կլաուդիո Ռանիերին: Տարուայ լաւագոյն ֆուտպոլիստուհու մրցանակին արժանացաւ ամերիկուհի Կարլի Լլոյդը:

ՄԵՍԻԻ ԳԵՂԵՑԻԿ ԿՈԼԸ ՓՐԿԵՑ «ԲԱՐՍԵԼՈՆԱՅԻՆ»

2017 թուականը յաջող չի սկսում «Բարսելոնայի» համար: Նոր տարուայ երկրորդ խաղում եւս կատալոնական ակումբը չյաղթեց: Սպանիայի առաջնութեան 17-րդ տուրում մրցակիցը «Վիլյաուեան» էր, որի դէմ արտագնայ խաղում գրանցուեց 1:1 հաշիւը:

Իտալացի յարձակուող Նիկոլա Սանսոնէի՝ երկրորդ խաղակէսի սկզբնամասում խփած կոլի շնորհիւ դաշտի տէրերը հաշուի մէջ առջեւում էին մինչեւ 90-րդ րոպէին, սակայն Լիոնել Մեսսին «Բարսելոնային» փրկեց պարտութիւնից: Արժենթինացի յարձակուողն անթերի իրացրեց տուգանային հարուածը:

«Բարսելոնան» 35 միաւորով նահանջեց երրորդ տեղ եւ 5 միաւոր հետ է առաջատար Մադրիդի «Ռեալից», որը մէկ խաղ էլ պակաս է անցկացրել: Երկրորդ տեղ բարձրացած «Սեւիլիան» ունի 36 միաւոր, իսկ «Վիլյաուեալը» 30 միաւորով 5-րդն է:

Յիշեցնենք, որ Յունուարի 6-ին «Բարսելոնան» Սպանիայի գաւաթի խաղարկութեան 1/8 եզրափակիչի առաջին խաղում 1:2 հաշուով պարտուել էր Բիլբաոյի «Աթլետիկին»:

ՖԻՖԱ-Ն ԿՈՐԱԿԱԶՐԿԻ ԱՓՐԻԿԵԻ ԳԱՒԱԹԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՒՅ ՅՐԱՓԱՐՈՒԱԾ ՖՈՒՏՊՈԼԻՍՏՆԵՐԻՆ

Եւրոպական ակումբներում հանդէս եկող ափրիկեցի ֆուտպոլիստները, որոնք չեն մասնակցի Ափրիկէի գաւաթի խաղարկութեանը, կ'որակազրկուեն, իսկ ակումբները, որոնք բաց չեն թողնի այդ ֆուտպոլիստներին, կտուգանուեն:

Տեղեկացնենք, որ Կամերունի հաւաքականի խաղացողներ ժոէլ Մատիպը (Լիբերպոլ) եւ Ալան Նիոմը (Վեսթ Բրոմվիչ) հրաժարուել են մասնակցել հաւաքականի խաղերին: Կամերունի հաւաքականի ղեկավարութիւնը յայտարարել է, որ հարկադրուել է խաղացողներին ժամանել հաւաքական:

Մատիպից եւ Նիոմից բացի Կամերունի հաւաքականում հրաժարուել են հանդէս գալ նաեւ էրիկ Մաքսիմ Չուպո-Մոտինգը Շալկէից, Գի Ն'դի Ասեմբեն Նանսիից, Մաքսիմ Պոլոնջեն Բորդոյից, Անդրէ Օնանան Այաքսից, Անդրէ-Յորակ Ջամբօ Անգիսան Մարսելից եւ Իբրահիմ Ամադուս Լիլից:

Ափրիկէի գաւաթի խաղարկութիւնը կը մեկնարկի Յունուարի 14-ին:

ԱՐԹՈՒՐ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆԸ՝ ԴԱՍԱԿԱՐԳՄԱՆ ԱՌԱՋԱՏԱՐ, ՄԻՅՐԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆԸ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ

Ըմբռնամարտի միջազգային ֆեդերացիան ներկայացրել է յունահռոմէական ոճի ըմբռնների թարմացրած վարկանիշները:

Ռիօ-2016-ի օլիմպիական ախոյեան Արթուր Ալեքսանեանը գլխաւորում է 98 կգ քաշայինների աղիւսակը:

Ռիօ-2016-ի փոխախոյեան Միհրան Յարութիւնեանը երկրորդն է 66 կգ քաշային կարգում եւ գլխում է միայն սերը Դաւոր Շտեֆանեկին, որն Օլիմպիական խաղերի եզրափակիչում հայ ըմբռնիչ յաղթել էր կողմնակալ մրցավարութեան շնորհիւ:

Եւրոպայի 2016թ. ախոյեան վարչամ Բորանեանը 8-րդն է 71 կգ քաշային կարգում: 75 կգ քաշային կարգում Արսէն Ջուլֆալակեանը 12-րդ տեղում է, իսկ Կարապետ Չալեանը 15-րդն է:

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցեք «Մասիս» Շաբաթաթերթին

T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

Հնարաւոր է՝ ԼՂ Հարցի Լուծումը Պարտադրուի

Շարունակուած էջ 6-էն

կապերը ՀՀ գործող ղեկավարներին հետ եւ փորձել նրանց փոխարինել իշխանական բուրգի այլ անդամներով: Հետեւաբար յանուն իշխանութեան պահպանման գերխնդրի՝ ՀՀ ներկայիս ղեկավարները կը շարունակեն իրենց պասիւ դերը ԼՂ բանակցութիւններում:

Աւելին՝ ՀՀ-ն, յատկապէս 2016-ի Ռուսաստանի հետ սրբնթաց ինտեգրացիոն քայլերից յետոյ, առաւել քան երբեք դիտուած է իբրեւ Մոսկուայի արբանեակ: Սրա արդիւնքում էլ աւելի է նուազել ՀՀ կողմի ազդեցութիւնը բանակցութիւնների սեղանի շուրջը: ԼՂ խնդրի լուծման հիմնական արգելքը Ռուսաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ դեռ չհարթեցուած դիրքերն են՝ հատկապէս խաղաղարարների եւ ԼՂ կարգավիճակի առումով:

Պատերազմի հաւանականութիւնը բարձր է: Եթէ Մոսկուան եւ Պաքուն համաձայնութեան գան, իսկ հայ հասարակութիւնը ընդդիմանայ նման որոշմանը, ապա հնարաւոր է, որ հարցի լուծումը պարտադրուի արագ եւ առաւել արիւնալի շարձակամբ, ինչն, իհարկէ, Բաքուն կանի Մոսկուայի գիտութեամբ: Սա կարող է հիմք ծառայել լուծման ներկայիս փաթեթի ՀՀ կողմնակիցներին՝ համոզելու հանրութեանը, որ Հայաստանը ի վիճակի չէ ԼՂ-ն ներկայիս սահմաններով պահել:

Միայն դիւանագիտական ջանքերը հերիք չեն ԼՂ հարցը ՀՀ-ի համար ցանկալի տարբերակով լուծելու համար: ՀՀ-ն կարիք ունի նոր տեսլականի կոնֆլիկտի լուծման հարցում եւ ազատ ընտրութիւններում ընտրուած իշխանութիւններին, որոնք կարող են անհրաժեշտութեան դէպքում ընդդիմանալ իրենց ռազմավարական դաշնակից Ռուսաստանին այն դէպքում, երբ երկուսի շահերը բախուած են:

- Յիմա շատ եմ քննարկում Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի ելոյթը Ղարաբաղեան հիմնախնդրի կարգաւորման մասին: Այս իրավիճակում հնարաւոր է գնալ փոխզիջումների, հիմնախնդրի լուծման: Ո՞րն է Ձեր ընդհանուր կարծիքը այդ ելոյթի մասին: Դա ճիշտ մտեցում է:

- Տէր-Պետրոսեանի սկսած արշաւը հակասական է: Այն թէ՛ օգտակար է եւ թէ՛ վնասակար: Այն օգտակար է, քանի որ հասարակական քննարկումները կարող են ցոյց տալ, թէ արդեօք հանրութիւնը կարճ ժամանակում օգտուելով այն փաստից, որ Միացեալ Նահանգները եւ ԵՄ-ն իրենց հիմնական ռեսուրսները ներքաղաքական խնդիրների վրայ են ծախսելու: Այս համապատկերում առնուազն համոզիչ չեն այն փաստարկները, որ կարելի է լուծել ԼՂ հարցը՝ յենուելով միջազգային հանրութեան երաշխիքների եւ խաղաղարար ուժերի տեղակայման վրայ: Աւելին, հաշուի առնելով, որ վերջին շրջանի գրեթէ բոլոր խաղա-

ինֆորմացիոն պատերազմի մեթոդները շատ արդիւնաւէտ են: Արդիւնքում հանրային կարծիքը կարող է կիսուել՝ յատկապէս, երբ այդ քննարկումները խեղաթիւրուած են, եւ խնդրը ներկայացուած է իբրեւ պարզեցուած ընտրութիւն՝ մշտական վախի կամ ապահովութեան բարեկեցիկ ապագայի միջեւ:

Իբրեւ քաղաքական վարժութիւն այն, իհարկէ, հետաքրքիր է, բայց Տէր-Պետրոսեանը չդուրս է կատարում 1990-ականների եւ 2000-ականների Արեւմուտքին եւ Ռուսաստանին եւ միջազգային համակարգին: 2016-ը շրջադարձային տարի է այն համակարգի համար, որ ստեղծուել է 25 տարի առաջ՝ Խորհրդային Միութեան փլուզումից յետոյ: Շատ մասնագէտներ անգամ մտահոգ են, որ 1945-ից ի վեր գործող միջազգային համակարգը կարող է վտանգի մէջ լինել:

Մադրիդեան սկզբունքները՝ իրենց ռուսական իմբրացումով, այժմ արդէն ժամանակավրէպ են: Դրանք պատկանում են հետխորհրդային այն երկու տասնամեակներին, երբ Արեւմուտքն ու Ռուսաստանը Սառը պատերազմը աւարտեցին, եւ աւելին՝ ողջ նախկին սոցիալիստական բլոկի երկրները, այդ թւում՝ Ռուսաստանը, գոնէ անուանական առումով որդեգրեցին լիբերալ-դեմոկրատական համակարգը: Սա այն ժամանակ էր, երբ Ուկրաինան համաձայնուեց յանձնել իր միջուկային գէնքը՝ փոխարէնը ստանալով բոլոր գերտէրութիւնների, այդ թւում նաեւ Ռուսաստանի երաշխիքը, որ իր տարածքային անվտանգութիւնը կ'ապահովուի: Բայց անգամ այն տարիներին չչաջողուեց լուծել ԼՂ խնդիրը: Իսկ 2014-ին Ուկրաինան մասնատուեց նոյն Ռուսաստանի կողմից, որն այդ երկրի տարածքային ամբողջականութեան երաշխաւորներից էր:

Գլոբալ քաղաքականութիւնում տեկտոնիկ փոփոխութիւններ են տեղի ունենում այսօր, որոնք կարող են լրջօրէն ազդել ներկայիս թէ՛ քաղաքական, թէ՛ տնտեսական գլոբալ կառույցների վրայ: Ռուսաստանը, օգտուելով Արեւմուտքի թողած իշխանութեան դատարկութիւնից, գոնէ ռեզիոնալ առումով իրեն պահում է իբրեւ նէօ-կայսրութիւն, գլոպալ խաղացող, որն ինքն է խաղի կանոնները թելադրում: 2017-ին Ռուսաստանը առաւել համարձակ կը լինի յատկապէս յետխորհրդային երկրների կլանման առումով՝ օգտուելով այն փաստից, որ Միացեալ Նահանգները եւ ԵՄ-ն իրենց հիմնական ռեսուրսները ներքաղաքական խնդիրների վրայ են ծախսելու:

Այս համապատկերում առնուազն համոզիչ չեն այն փաստարկները, որ կարելի է լուծել ԼՂ հարցը՝ յենուելով միջազգային հանրութեան երաշխիքների եւ խաղաղարար ուժերի տեղակայման վրայ: Աւելին, հաշուի առնելով, որ վերջին շրջանի գրեթէ բոլոր խաղա-

ղարար առաքելութիւնները, այդ թւում նաեւ ռուսականը, ձախողուել են, անհասկանալի է, թէ ի՞նչ անվտանգութեան երաշխիքների մասին է խօսքը:

Եթէ խօսքը Ռուսաստանի տուած անվտանգութեան երաշխիքների մասին է՝ իբրեւ նորընծայ համաշխարհային գերտէրութիւն, ապա ոչ մի վերլուծութիւն չմատուցուեց, թէ Տէր-Պետրոսեանը ինչպէ՞ս է գնահատում Ռուսաստանի միջին եւ երկարաժամկէտ դերը ռեզիոնում եւ աշխարհում: Եթէ Մոսկուան է ԼՂ հարցի անվտանգութեան երաշխաւորը, ապա որքանով է կայուն այդ երկրի նոր որդեգրած համարձակ արտաքին քաղաքականութիւնը: Կը կարողանա՞յ Ռուսաստանը իր դիրքերը պահել եւ ամրացնել այս նոր Սառը պատերազմում, երբ այն անգամ աշխարհի 10 ամենախոշոր տնտեսութիւնների շարքում չէ: Արդեօք Տէր-Պետրոսեանը կարծում է, որ եկել է Ռուսաստանի՝ իբրեւ գերտէրութեան, սկիզբը, թէ՛ սա կարճաժամկէտ պիկ է, որի համար Մոսկուան թանկ կարող է վճարել՝ մանաւանդ, երբ իր օգտագործուեն խաղի կանոնները օգտագործուեն հենց Մոսկուայի դէմ: Ի՞նչ կը լինի այդ դէպքում ԼՂ-ի անվտանգութեան հետ՝ հաշուի առնելով, որ Ատրպէյճանը առաւել ճկուն արտաքին քաղաքականութիւն է վարում եւ յստակ ծաւալապաշտական ծրագրեր ունի Հայաստանի նկատմամբ:

- Ընդհանրապէս, որո՞նք պիտի լինեն Յայաստանի արտաքին քաղաքականութեան առաջնահերթութիւնները առաջիկայ ժամանակահատուածում՝ Արեւմուտք, Ռուսաստան, Իրան, Չինաստան, Արաբական աշխարհ եւ այլն: Ի՞նչ վերանայումներ պիտի արուեն:

- ՀՀ-ն արդէն կատարել է իր ընտրութիւնը. այն ռուսամէտ եր-

կիր է: Մտ ապագայում այն կը շարունակի իր տնտեսութեան, ռազմական եւ արտաքին քաղաքական վարույթի մասնակի փոխանցումը Ռուսաստանին: Հայաստանը, իհարկէ, ունի այլ տարբերակներ, բայց իր իշխանական բուրգը, այդ թւում նաեւ հիմնական ընդդիմութիւնը նախընտրում են Ռուսաստանի հետ սերտաճումը, ինչին բնակչութեան մեծ մասը, թւում է, դէմ չէ:

ՀՀ հիմնական խնդիրն այս յարաբերութիւններում այն է, որ Մոսկուան ամէն կերպ կը փորձի նաեւ Ատրպէյճանին բերել իր ազդեցութեան գօտի: Այս դէպքում արդէն հնազանդ Հայաստանի շահերը Լեւոնային Ղարաբաղում կարող են օգտագործուել իբրեւ մանրադրամ, ինչպէս եղաւ 20-րդ դարի սկզբին: Աւելին, Ռուսաստանի ներկայիս արտաքին քաղաքական վերելքը կարող է կարճաժամկէտ լինել: Մոսկուան առաջին անգամ հատել է գծեր արեւմտեան երկրների ներքաղաքական կեանքում, ինչը գրեթէ անհնար է, որ անպատասխան մնայ: Սա նշանակում է, որ ՀՀ-ն կարող է ներգրաւուել անցանկալի մրցավազքի մէջ՝ յօգուտ Ռուսաստանի եւ ի վնաս իր ազգային շահերի:

ՀՀ-ն Ռուսաստանի հետ յարաբերութիւնների վերաճեակերպման կարիք ունի, եւ ԵՏՄ միւս անդամ երկրները, որոնցից մի քանիսը եւս լուրջ անվտանգութեան խնդիրներ ունեն, լաւ օրինակ են ՀՀ-ի համար, թէ ինչպէս կարելի է փորձել վերաբախանալու իր այդ յարաբերութիւնները:

Ի վերջոյ՝ սթափ պատկերացում է պէտք ունենալ, թէ ի՞նչ վտանգներ են սպառնում Ռուսաստանին իր նորայայտ շարձակոդական արտաքին քաղաքականութեան արդիւնքում, եւ դա ինչպէ՞ս է ազդելու Հայաստանի վրայ:

Հետաքրքրուած եմք իրենց փոխարժեքով ստանալ՝

- Հայկական երգարաններ
- Կիլիկիոյ պատմական գիրքեր
- Ցեղասպանութեան հետ առընչուած գիրքեր

Եթէ ունիք նման գիրքեր եւ կը փափաքիք զանոնք վաճառել, կը խնդրենք մեզի հետ կապ հաստատել հեռաձայնելով կամ e-mailով՝ ՎԱՀԷ ԱՋԱՊԱՀԵԱՆԻՆ:

Vahe Atchabahian
1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com

SEROP'S CAFE
GREEK & LEBANESE FOOD
SERVING BATON ROUGE SINCE 1979

ՀՈԳԵՅԱՆԳԻՍ

ԼՈՒԼՈՒ (ԽԱՅԵԱՆ) ՖԵՐՄԱՆԵԱՆ

Լուլու (Խայեան) Ֆերմանեանի մահուան տասնեօթերորդ (17) տարեկիցին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 22 Յունուար, 2017ին, Ս. Պետրոս Հայց. Առաքելական Եկեղեցու մէջ, 17231 Sherman Way, Van Nuys յաւարտ Ս. Պատարագի: Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ: Սգակիրներ՝ Տէր եւ Տիկին Արա Ֆերմանեան Վիգէն Գուլումճեան

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

ԺՈՉԷՖ ԺԻՐԱԳՈՅԻ մահուան տխուր առիթով Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը իր խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի այրիին՝ Տիկին Շնորհիկին, գաւկին Արթիւրին եւ համայն հարազատներուն:

ՑԱԲԱԿՑԱԿԱՆ

ԼԻՆՏԱ ՔԷՔԼԻՔԵԱՆԻ մահուան առիթով (մահացած Գանատա) Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը իր խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի ընտանեկան համայն պարագաներուն, մասնաւորաբար՝ Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէս եւ Ժագլին Սէրուրեանին:

Քաղաքական Դաշտի 2017 Թուի

Շարունակուած էջ 7-էն

Հարկաւոր էր դրսից թարմ, հնարաւորինս անբիծ, արհեստավարժ կազմակերպիչներին ներառումը պետականաշինութեան գործընթացներին: Կարէն Կարապետեանի նշանակումը վարչապետի պաշտօնում, կարծես Սարգսեանական բարեփոխումների անկիւնաքարը եղաւ: Միանշանակ ասեմք, որ համակարգային փոփոխութիւնների համար դա անհրաժեշտ է, բայց բաւարար չէ:

Այժմ մի այլ հարցի մասին որ ըստ էութեան պէտք է կոչենք «նախընտրական բարեգործութիւն» յայտնագործութիւն արած չենք լինի, եթէ ասեմք որ բարեգործութիւնը մարդասիրական դաստիարակչական ֆունկցիայից զատ ունի մի այլ գործառնութիւն:

Դա այն է, որ երբ պետութիւնը ազգային եկամտի ռացիոնալ եւ արդարացի բաշխման իր ֆունկցիան անկարող է լինում կատարել, ունեւոր խաւի որոշակի մասը ստանձնում է բարեգործական խողովակներով յաւելեալ միջոցների վերաբաշխման գործողութիւնը:

Ընտրութիւնից ընտրութիւն «բարեգործութիւնները» նիւթական դրամական կամ ծառայութիւնների ձեւով, հետապնդելով քաղաքական շահ, ոչ այլ ինչ են եթէ ոչ կաշառք, որտեղ ընտրողի ձայնը արժեւորւում է մանրադրամներով: Ընտրակաշառքը կոռուստայացուած համակարգի բաղկացուցիչ մասն է: Այսքանով հանդերձ ժողովուրդը

դը որին իբր թէ վարչակարգը կոչուած է ծառայելու զանազանում է, նուիրեալ բարեգործին, վաշխառու իշխանատենչի հետ: Գազիկ Մառուկեանը յայտնի դէպքերից հետ, որ ստիպուած եղաւ քաղաքականութիւնը լքել, այժմ այդ առումով գտնուում է շահեկան դիրքերում:

Չնայած տարածուած այն կարծիքին, որ Գ. Մառուկեանի «յեռ կանչը» Ս. Սարգսեանի մեծ կոմբինացիայի մի մասն է՝ ընդդիմադիր դաշտը տրոհելու համար, ժողովուրդի եւ իշխանութեան միջեւ առաջացած վտանգաւոր վիճը մեղմացնելու նպատակով: Գ. Մառուկեանը վերադառնալու դէպքում, իր թիմով եւ ռեսուրսներով ընդդիմադիր քաղաքական բեւեռը համախմբելու եւ կայացնելու պոտենցիալ կարողութիւն ունի, եթէ սկզբունքային դիրքեր ունեցող ճիշտ ուժերի հետ դաշինք կազմաւորի:

Հայ հասարակութեանը ծանօթ էլի քաղաքական ուժեր կան, որոնք դասական գաղափարախօսութիւնն կրողներ են եւ նոյնպէս ճիշտ դաշինքներ կազմաւորելու դէպքում Հայոց պառլամենտը կը յազմեն բովանդակային նոր լիցքով: Յաւօք սրտի կազմակերպուած մրցունակ ընդդիմադիր ճակատի ձեւաւորման եւ յաղթանակի պարագայում անգամ օրէնսդիր մարմնի գարգացման մեծ տեմպ չենք ունենալու:

Ընդամենը արձանագրելու ենք վայրի լիբերալիզմից «անցում» ֆորմալ լիբերալիզմի: Ինչ խօսք, դա էլ է լինելու յուսադրող յաջողութիւն:

CCAF-ը կը Դատապարտէ

Շարունակուած էջ 7-էն

կաթոլիկները: Մենք, մշակութային եւ կրօնական այս բազմազանութիւնը կը նկատենք որպէս մեր երկրին եւ մեր ժողովուրդին անժխտելի հարստութիւնը»:

Քարամի պատասխանը՝ դեսպանին

Ամիրպայտովի այս նամակին, Փաթրիք Քարամ երակարաշունչ պատասխան մը գրած է: Ան, նախ եւ առաջ կ'ըսէ, թէ համաձայն է, որ խնդրոյ առարկայ հակամարտութիւնը կրօնական չէ, «նոյնիսկ եթէ պահ մը նման թեքում ունեցաւ, երբ 1993ին յանուն իսլամական գորակցութեան եւ յանուն ձիհատի՝ չէջններ եւ աֆղաններ կոռուեցան ատրպէյճանցիներու կողքին: Ապա կը նշէ, թէ եթէ անիկա Ատրպէյճանի համար հողային հակամարտութիւն է, Ղարաբաղի բնակչութեան համար ալ՝ ազատ ապրելու, ինքնավարութեան իրաւունքի յենող՝ Մարդկային իրաւանց հարց է:

«Այլեւս կայ իրականութիւն մը, որ ձեր պետութիւնը պէտք է ընդունի: Լեռնային Ղարաբաղի բնակչութիւնը կատարեց իր ընտրութիւնը եւ իւրաքանչիւր առիթով կ'արտայայտէ զայն: Կը մերժէ Ազրպէյճանի որեւէ կցում, գոր կը նկատէ իր ապահովութեան եւ ինքնութեան սպառնալիք», կ'ըսէ Քարամ:

Ապա, ինքն ալ, իր կարգին, կը թուէ հայկական բնակչութիւնները թիրախ առած ատրպէյճանական յարձակումները, ի մասնաւորի Սումկայի թի, Կիրովպատի, Պաքուի ջարդերը, եւ մասնաւորապէս 1992ին Ստեփանակերտի ռմբակոծումը: «1992ի ամրան ներկայ էի Ստեփանակերտ, անձնապէս հաստատեցի ատրպէյճանական օդուժին մահաբեր յարձակումները՝ ուղղուած անգէն եւ սարսափահար բնակչութեան՝ կիներուն, երեխաներուն, տարեցներուն դէմ, որոնք խոյս տալով Շահումեանէն եւ

Մարտակերտէն, փողոցները պարզուած կէս-կատար վրաններու տակ խոնուած էին», կ'ըսէ ան:

Քարամ կ'անդրադառնայ նաեւ Հայոց Յեղասպանութեան հերքումի նիւթին: Ան Ամիրպայտովին դիտել կու տայ, թէ Ատրպէյճանի թուրքիոյ հետ «երկու երկիր, մէկ ազգ» ըլլալ կը յայտարարէ, կը մերժէ ընդունիլ Յեղասպանութիւնը եւ ընդհակառակն՝ իր աջակցութիւնը կը բերէ իր «քոյր պետութեան» ժխտողականութեան:

Ան կ'ըսէ նաեւ, թէ նախընտրելի է, որ Ազրպէյճան իր նաւթահորերէն ձեռք ձգած հասոյթը փոխանակ սպառազինման՝ գործածէ իր գաղթականներուն եւ ընդհանրապէս բնակիչներուն բարօրութեան:

Նամակը կ'աւարտի հետեւեալ տողերով. «Լեռնային Ղարաբաղի կցումին համար ուժի գործածութիւնը ապարդիւն ըլլալու դատապարտուած է եւ բարոյապէս անպաշտպանելի է: Փոխանակ եուկոսյաւական բեմադրութեան, որ պատճառ դարձաւ այնքա՛ն դժբախտութիւններու եւ մարդկային ողբերգութիւններու, որ արգելք չկրցաւ ըլլալ բաժանումներու, այսօր Ազրպէյճանի կայունութեան, տնտեսական զարգացման, ընկերային եւ քաղաքական բարեշրջման նպաստաւոր կ'ըլլայ, որ ընտրէ Չեխոսլովաքիոյ օրինակը, ուր ստեղծուեցաւ երկու պետութիւն առանց ողբերգութեան, առանց արիւն հոսեցնելու՝ շնորհիւ ղեկավարներու իմաստութեան, որոնք կ'ուզէին խնայել իրենց բնակչութիւնները»:

Քարամ ծագումով լիբանանցի է եւ Կուաթըլուփ մեծցած է: Մարդկային իրաւանց պաշտպան, Մարքոզիի կառավարութեան մէջ Անդրժոզեան ֆրանսացիներու կարելիութիւններու հաւասարութեան միջնախարարական պատուիրակի պաշտօնը վարած է: «Նոր Յառաջ»

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 8-էն

տան, ուր կը պայքարին վերահաստատելու իրենց կեանքը Հայրենիքի մէջ: Մեր բոլորին նիւթական աջակցութիւնը, հոգ չէ թէ մեծ կամ փոքր, մեծապէս պիտի նպաստէ բոլոր անոնց, որոնք տակաւին կարիքը ունին մեր աջակցութեան՝ ընտանիքներ եւ անհատներ՝ որոնք խիզախօրէն դիմազարուած են տագնապը եւ

տակաւին կը շարունակեն տառապիլ՝ քաղաքական անկայունութիւններու պատճառով: Վերջապէս, մեր եղբայրները եւ քոյրերը կարիքը ունին նաեւ մեր ամէնօրեայ աղօթքներուն: Առատաձեռնօրէն շարունակենք նպաստել Սուրիահայ Մայր Գաղութի գաւախներուն՝ կանգուն պահելու համար Եղեռնէն յարուած ինքնուրու մեր ժողովուրդի առաջին ապաստանարանը:

ՎԱՐՉՈՒ ՄՐԱՅ
ՓԱՍՍԻՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ՀԱՍԱՐ)
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՍԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՍԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝
ԴԵՆԱՉԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱՄԱՐՉԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՋԵՐՄՕՐԷՆ ԿԸ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԷ

**Իր բոլոր անդամներուն, համակիրներուն,
նուիրատուներուն, հովանաւորներուն եւ
բարեկամներուն
ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴԸ**

մաղթելով քաջառողջ, երկար եւ երջանիկ տարիներ

